

ÍNDEX

- 1) INTRODUCCIÓ.**
- 2) CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT.**
 - 2.1) CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L'ETAPA.**
 - 2.2) CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE L'AULA.**
- 3) SITUACIONS D'APRENENTATGE ADAPTADES A LES CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP.**
- 4) OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA.**
- 5) SABERS.**
 - 5.1) SABERS BÀSICS.**
 - 5.2) SABERS ESPECÍFICS PER ÀREA.**
- 6) COMPETÈNCIES.**
 - 6.1) COMPETÈNCIES CLAU.**
 - 6.2) COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES PER ÀREA.**
- 7) AVALUACIÓ.**
 - 7.1) AVALUACIÓ GENERAL.**
 - 7.2) CRITERIS D'AVUACIÓ PER A VALORAR L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.**
- 8) SITUACIONS D'APRENENTATGE.**
 - DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS.**
 - SITUACIONS D'APRENENTATGE.**
 - OBJECTIUS DIDÀCTICS.**
 - SABERS ESPECÍFICS.**
 - COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.**
 - CRITERIS D'AVUACIÓ ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENENTATGE PLANTEJADES**
- 9) MESURES D'ATENCIÓ PER A LA RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ.**
- 10) METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.**
 - 10.1) METODOLOGIA GENERAL**
 - 10.2) METODOLOGIA ESPECÍFICA.**
 - 10.3) ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE.**
- 11) SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS.**
- 12) ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENENTATGE.**
- 13) UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ.**
- 14) FOMENT DE LA LECTURA.**
- 15) INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ I MODELS DE REGISTRE.**

1- INTRODUCCIÓ

Aquesta programació didàctica està basada en la Llei Orgànica 3/2020 (LOMLOE), de 29 de desembre, per la qual es modifica l'actual Llei Orgànica 2/2006 (LOE), de 3 de maig d'Educació. L'educació primària es regirà per allò disposat al Reial Decret 157/2022, de 1 de març, per la qual cosa s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de la Educació Primària.

L'elaboració de la programació didàctica d'aula suposa un procés de reflexió global sobre la realitat educativa i social de l'escola. Per aquesta raó s'elaborarà responent a una sèrie de qüestions que aniran enfocant el seu contingut i ajustant-lo al context en el qual el centre escolar du a terme la seua tasca.

En l'etapa d'educació primària comença l'escolaritat obligatòria, la qual cosa propicia que hi pugua concorre l'alumnat que hi haja cursat educació infantil juntament amb d'altres que accedeixen a l'educació institucional per primera vegada. Això planteja problemàtiques diferents, que hauran de ser tractades convenientment fins a aconseguir un grup que funcione.

Mentre que els xiquets i les xiquetes amb experiència escolar anterior requereixen continuïtat i coherència en aquesta nova etapa, els de nou accés no tindran més remei que adaptar-se a un entorn diferent del de la llar, amb una disciplina que suposarà un reajustament intern important en el seu comportament habitual. Així mateix, des del principi, hauran de saber que l'objectiu principal de la seua assistència a l'escola no és cap altre que el d'aprendre, la qual cosa els pot crear tensions o obligarà al professorat a emprar estratègies metodològiques d'atenció personalitzada.

D'acord amb aquests paràmetres, l'educació primària aconsegueix la important missió de socialització i compensació, que es correspon amb l'inici de l'adquisició per part de l'alumnat de destreses instrumentals bàsiques (lectura, escriptura i càlcul) i la seua aplicació al medi i a la cultura, i amb el desenvolupament de la seua heteronomia, fins a arribar a l'autonomia personal, espacial i temporal, com també intel·lectual, social i moral.

Durant l'etapa, a poc a poc s'aniran refermant les destreses bàsiques mitjançant tècniques de treball que faciliten l'acostament a l'anàlisi de la realitat d'una manera més racional i objectiva. Les tasques adquiriran una complexitat creixent que es veurà facilitada per l'aprenentatge cooperatiu, tot iniciant-los en les primeres experiències autònomes. Tot aquest procés requereix una adequada atenció a la diversitat, d'acord amb les diferències

individuals i dels diferents ritmes d'aprenentatge.

2 - CARACTERÍSTIQUES DE L'ALUMNAT

2.1 – CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE L'ETAPA

Les peculiaritats més rellevants de l'alumnat d'aquesta etapa, les quals condicionaran de manera decisiva la intervenció docent a l'aula, són les següents:

Desenvolupament afectiu

- a) Estabilitzen el control emocional i assenten i milloren els sentiments.
- b) Inicien la seua independència respecte dels referents més significatius, de camí cap a l'autonomia.

Desenvolupament psicomotor

- a) Coneixement i domini de l'esquema corporal.
- b) Coneixement i domini de les conductes motrius de base.
- c) Coneixement i domini de les conductes neuromotrius.
- d) Coneixement i domini de les conductes perceptomotrius.
- e) Coneixement i domini de la psicomotricitat gruixuda i de la fina.

El domini de la psicomotricitat permetrà millorar substancialment la comprensió i l'expressió de diferents llenguatges, particularment de l'escrit.

Desenvolupament cognitiu

- a) Es troben en el mateix estadi evolutivomaduratiu de desenvolupament intel·lectual, encara que cada vegada necessiten menys manipular per a la formació de conceptes i la categorització d'aquests, on es nota major nivell.
- b) La intel·ligència és cada vegada més operativa i lògica.
- c) La realitat passa a ser més objectiva progressivament.
- d) Dominen la manipulació de símbols i signes de codis convencionals, la qual cosa afavorix la capacitat de representació i l'aprenentatge de la llengua escrita, la numeració, la representació espacial i gràfica, i la lectura de la imatge.
- e) Passen de l'explicació per juxtaposició (organitzant i explicant la totalitat en fragments sense connexió coherent) a la lògica (per categories socialment elaborades i facilitades pels adults).
- f) Incrementen la capacitat d'introspecció, amb la qual cosa el pensament es cada

vegada més causal i comença a ser més analític i deductiu.

- g) Experimenten un canvi qualitatiu en la manera d'organitzar la realitat.
- h) Manifesten major curiositat intel·lectual.
- i) Consoliden la noció de conservació.
- j) Observen canvis en situacions i fenòmens del món físic i poden descriure'ls, tot comparant-los i establint relacions de diferències i semblances.
- k) Refermen la diferència entre els fets i fenòmens físics i els psicològics.
- l) Exploren les característiques dels materials que empren.
- m) Empren, cada vegada millor, les estratègies del llenguatge, l'estudi, l'atenció i la memòria comprensiva.
- n) Milloren substancialment el seu coneixement, operant millor de manera progressiva.
- o) Desenvolupen la metacognició a través de l'autoregulació de la seua activitat.
- p) Incrementen la capacitat lingüística, consoliden la llengua materna i ofereixen la possibilitat d'ensenyar-los una segona llengua.

Desenvolupament de la personalitat

- a) Refermen la seua identitat i estableixen i milloren les característiques de l'anterior cicle: autoconcepte, autoestima, eficàcia i l'estima de la resta.
- b) Regulen el caràcter.
- c) Mantenen la latència sexual.
- d) Desenvolupen una gran capacitat d'esforç i entusiasme.

Augmenten les seues possibilitats, i refermen i milloren el seu autoconcepte, autoestima, eficàcia i caràcter.

Desenvolupament social

- a) S'interessen per la cooperació i la participació.
- b) Desenvolupen la capacitat per acceptar el punt de vista de la resta (reducció de l'egocentrisme).
- c) Descobreixen interessos comuns, es relacionen encara més amb la resta, respecten les normes i prenen decisions conjuntes.
- d) Adquireixen gradualment més autonomia.
- e) S'integren progressivament en altres ambients socials fora de l'àmbit familiar.
- f) El grup d'iguals comença a ser molt important per a ells.

A partir d'interessos comuns, intensifiquen les relacions amb la resta i estableixen llaços profunds d'amistat.

2.2 – CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE L'AULA

La classe de sisé de primària està formada per 20 alumnes, 9 xiquetes i 11 xiquets. És un grup heterogeni, amb molta diversitat cultural.

Curricularment hi ha molta diversitat. En general necessita millorar les competències bàsiques tant en l'àmbit lògic-matemàtic com lingüístic. Hi ha un grup que no coneix o coneix poc una o ambdues llengües. Encara hi ha inseguretats i dificultats a l'hora d'expressar-se en valencià. No obstant això, la riquesa de llengües presents a l'aula està facilitant el seu aprenentatge. A més, els diferents nivells curriculars fa que s'aprofiten els recursos de PT, AL i compensatòria, així com els reforços dins l'aula en la majoria de les sessions. L'alumnat en general presenta dificultats d'atenció.

3 – SITUACIONS D'APRENTATGE ADAPTADES A LES CARACTERÍSTIQUES DEL GRUP.

Una Situació d'Aprenentatge consisteix en un conjunt de tasques i activitats interrelacionades i orientades al fet que l'alumnat aconsegueixi uns certs propòsits educatius en un lapse de temps i en un context específics.

Es tracta d'una metodologia de contextualització de l'aprenentatge a través de la qual l'alumnat pot construir les seves pròpies habilitats i sabers realitzant una sèrie d'accions educatives relacionades amb problemes o realitats del món actual, situacions de la vida quotidiana i inquietuds de l'alumnat.

Les Situacions d'aprenentatge afavoreixen el desenvolupament integral de les Competències Clau recollides en el Perfil de Sortida de l'Educació Bàsica des de dues perspectives o àmbits:

- Afavoreixen la transversalitat en afavorir el treball de les competències des d'un marc interdisciplinar que integra i, alhora, va més enllà de les diferents àrees o matèries i les seves competències específiques.
- Possibiliten la contextualització i l'aplicació del treball d'aprenentatge realitzat en les diferents àrees o matèries ajudant l'alumnat a construir els seus propis sabers i competències.

La Situació d'Aprenentatge és una eina bàsica que facilita un dels objectius i eixos

bàsics d'aquest nou currículum: convertir l'alumna o l'alumne en el protagonista del seu aprenentatge i afavorir que, partint dels seus centres d'interès, siguin ells mateixos els qui construeixin el seu propi coneixement.

Es pretén amb això proporcionar a l'alumnat la possibilitat de connectar els seus aprenentatges i aplicar-los en contextos pròxims a la seva vida, afavorint el seu compromís amb el propi aprenentatge. Per això, les Situacions d'Aprenentatge han de partir d'unes finalitats clarament establertes que integrin diversos Sabers Bàsics de diferents àrees o matèries.

No obstant això, més enllà de la integració d'aquests sabers, ha de prioritzar la diversificació de formes d'interacció amb la realitat i formes d'aprenentatge a través de:

- L'aplicació de diferents tipus i dinàmiques d'agrupament (individual, en parelles, en grup, en gran grup) prioritzant el treball cooperatiu i l'ajuda mútua entre iguals.
- L'ús de diverses metodologies durant la realització de les activitats i tasques de la Situació (treball cooperatiu, per projectes o reptes, aprenentatge basat en el pensament, classe invertida...).

Les Situacions d'Aprenentatge són, per tant, un element que s'alinea amb els principis del DUA per a procurar que l'alumnat desenvolupi la seva capacitat per a aprendre a aprendre i pugui adquirir l'habilitat per a realitzar aprenentatges en situacions reals amb una certa autonomia al llarg de la seva vida.

4 - OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA

Els Objectius Generals de l'Educació Primària són els següents:

- a) Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb elles de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
- b) Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
- c) Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.

- d) Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.
- e) Conèixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.
- f) Adquirir en llengua estrangera, la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.
- g) Desenvolupar actituds positives envers la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen, el valencià i el castellà, a més d'altres llengües familiars.
- h) Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requereixen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaces d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.
- i) Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.
- j) Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització, per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant el seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.
- k) Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.
- l) Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.
- m) Desenvolupar actituds de respecte i cura envers tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de maneres de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.
- n) Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

- o) Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit .
- p) Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient, en el camí cap a la transició ecològica.
- q) Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

5 - SABERS

5.1 – SABERS BÀSICS

Sabers bàsics són els coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una matèria i l'aprenentatge de la qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques.

Els sabers s'organitzen per cicles i com l'enfocament és competencial, un mateix saber pot utilitzar-se en varies competències, pel que serà necessari connectar-los.

5.2 - SABERS ESPECÍFICS PER ÀREA

LLENGÜES

BLOC 1. LLENGUA ÚS. LES LLENGÜES I ELS PARLANTS.

- Bl. 1. Biografia lingüística personal.
- Bl. 1. Mapa lingüístic de l'aula.
- Bl. 1. Mapa lingüístic local i de l'entorn geogràfic.
- Bl. 1. La variació lingüística.
- Bl. 1. Prejudici i estereotips lingüístics.
- Bl. 1. Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.
- Bl. 1. Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències.
- Bl. 1. Expressions pròpies de la llengua.

BLOC 2: ESTRATÈGIES COMUNICATIVES.

2.1 Sabers comuns.

- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs a la intenció comunicativa, als participants i

a la situació.

- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs al propòsit comunicatiu i al canal.
- Bl. 2.1 Estratègies per a adaptar el discurs al registre.
- Bl. 2.1 Adequació textual a la situació comunicativa.
- Bl. 2.1 Estructura del discurs: la coherència i la cohesió.
- Bl. 2.1 Elements de contingut (tema, fórmules fixes, lèxic) i forma (estructura, format, títol, imatges).
- Bl. 2.1 Elements de contingut (inferències d'informació) i forma (tipografia).
- Bl. 2.1 Tipologies textuais i gèneres discursius.
- Bl. 2.1 Elements de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori.
- Bl. 2.1 Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció.
- Bl. 2.1 Sabers comuns. Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació.

2.2 Alfabetització informacional.

- Bl. 2.2 Diferenciació entre fets i opinions.
- Bl. 2.2 Detecció de la manipulació informativa.
- Bl. 2.2 Ús de models per a sintetitzar i reelaborar informació.
- Bl. 2.2 Propietat intel·lectual.
- Bl. 2.2 Biblioteca de l'aula o del centre i dels recursos digitals.
- Bl. 2.2 Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
- Bl. 2.2 Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals.

2.3 Reflexió sobre la llengua.

- Bl. 2.3 Diferències entre llengua oral i llengua escrita.
- Bl. 2.3 Consciència fonològica. Fonemes específics del valencià/castellà.
- Bl. 2.3 Formulació i comprovació d'hipòtesis.
- Bl. 2.3 Generalitzacions sobre aspectes lingüístics.
- Bl. 2.3 Generalitzacions sobre normes ortogràfiques i gramaticals bàsiques.
- Bl. 2.3 Signes de puntuació.
- Bl. 2.3 Relacions de forma i significat entre les paraules.
- Bl. 2.3 Relacions sintàctiques de les paraules.
- Bl. 2.3 Convencions del codi escrit en el marc de propostes de comprensió o producció de textos.
- Bl. 2.3 Reflexió sobre la llengua. Estratègies per a la transferència entre les llengües.

2.4 Comunicació i interacció oral.

- Bl. 2.4 Comprensió oral. Estratègies de comprensió oral: informació i del sentit global

del discurs.

- Bl. 2.4 Comprensió oral. Estratègies de comprensió oral: reconèixer idees no explícites del discurs.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Estratègies d'expressió oral: pronunciació i entonació adequades.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
- Bl. 2.4 Expressió oral. Planificació i producció de textos orals i multimodals.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies d'escola activa i assertivitat, tenint en compte la perspectiva de gènere.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies comunicatives per a la resolució dialogada de conflictes.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Interaccions orals en situacions comunicatives.
- Bl. 2.4 Interacció oral. Estratègies de cortesia lingüística.

2.5 Comprensió escrita.

- Bl. 2.5 Lectura mecànica (desxifrar el codi)
- Bl. 2.5 Lectura amb velocitat, fluïdesa i entonació.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió abans de la lectura: activar els coneixements previs, establir objectius de lectura i formular hipòtesis a través d'informació paratextual i gràfica.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió durant la lectura: realitzar inferències a partir dels seus coneixements i experiències prèvies.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió durant la lectura: reformular hipòtesis, interpretar sentits figurats i significats no explícits en els textos.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió després de la lectura: informació del sentit global del text.
- Bl. 2.5 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.

2.6 Expressió escrita i multimodal.

- Bl. 2.6 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.
- Bl. 2.6 Estratègies de comprensió després de la lectura: comprovar hipòtesis i extraure conclusions.
- Bl. 2.6 Aplicació de les normes ortogràfiques.
- Bl. 2.6 Presentació acurada de les produccions escrites.

- Bl. 2.6 Estratègies del procés d'escriptura: textualització i revisió.
- Bl. 2.6 Estratègies del procés d'escriptura: planificació i correcció.
- Bl. 2.6 Elements gràfics i paratextuals.

BLOC 3: LECTURA I LITERATURA.

3.1 Hàbit lector.

- Bl. 3.1 Identitat lectora: expressió de gustos i interessos.
- Bl. 3.1 Identitat lectora: valoració crítica dels textos.
- Bl. 3.1 La biblioteca de l'aula o del centre com a punt de trobada d'activitats literàries compartides. Comunitats lectores.
- Bl. 3.1 Cura dels llibres i normes de funcionament de la biblioteca.

3.2 Literatura.

- Bl. 3.2 Obres o fragments variats i diversos de la literatura infantil adequats als seus interessos i organitzats en itineraris lectors.
- Bl. 3.2 Elements constitutius essencials de l'obra literària i dels diferents gèneres literaris.
- Bl. 3.2 Estratègies per a la interpretació dels textos literaris.
- Bl. 3.2 Vincles amb altres manifestacions artístiques i culturals.
- Bl. 3.2 Planificació i producció de textos literaris.

MATEMÀTIQUES

BLOQUE 1. SENTIDO NUMÉRICO Y DE LAS OPERACIONES

Bl. 1. 1. Números naturales

- Lectura, escritura y representación de numerales superiores al millar.
- Múltiplos y divisores. Números primos y compuestos. Propiedades y criterios de divisibilidad.
- Introducción al número negativo: comparación y ordenación.
- Contribución de la humanidad al desarrollo numérico, entendido este como una necesidad básica. Usos sociales del sentido numérico.
- Técnicas cooperativas para estimular el trabajo en equipo relacionado con el sentido numérico y la aritmética.

Bl. 1. 2. Operaciones con naturales y sus propiedades

- Significados, estrategias y representaciones para el producto y el cociente (suma repetida, partición, producto cartesiano, diagrama de árbol).
- Significado y uso de la igualdad y las desigualdades en relaciones y expresiones aritméticas sencillas.
- Potencias y su relación con el producto. Cuadrados, cubos y potencias de 10.
- Relaciones y propiedades de las operaciones. Propiedad conmutativa, asociativa y distributiva.
- Cálculo mental. Estimación y aproximación.
- Contribución de la humanidad al desarrollo numérico incorporando la perspectiva de género.
- Autonomía y tolerancia a la frustración frente a dificultades relacionadas con las propiedades numéricas.

Bl. 1. 3. Fracciones y decimales

- Fracciones y dec. La fracción como medida y como relación entre las partes y el todo.
- Fracción decimal. Números decimales (décimas, centésimas y milésimas). Operaciones básicas.
- Aproximación y redondeo de números decimales.
- Cálculo mental: multiplicación y división de decimales por 10, 100, 1000.
- Comparación y ordenación de números naturales y fracciones.
- Correspondencia entre fracciones decimales y porcentajes.
- Fracciones equivalentes. x
- Proporcionalidad directa.
- Introducción a la suma y resta de dos fracciones.
- Valoración de situaciones en las cuales es útil el uso de fracciones y decimales.
- Estrategias de mejora en la perseverancia en la resolución de problemas aritméticos.

BLOQUE 2. SENTIDO DE LA MEDIDA

Bl. 2. Estimación y medición. Magnitudes y unidades.

- Elección y utilización de los instrumentos adecuados para medir con precisión diferentes magnitudes.
- Experimentación y conceptualización de magnitudes: tiempo, longitud, ángulos, masa, superficie, capacidad y volumen, temperatura y monedas.
- Unidades de magnitud convencionales. Relación, comparación directa, ordenación y conversión entre unidades de la misma magnitud. Valoración de resultados en mediciones y estimaciones realizadas.
- Contribución de la humanidad a la unificación de sistemas de medida y magnitudes, y valoración de sus usos sociales y científicos.
- Técnicas cooperativas para estimular el trabajo en equipo relacionados con la medida y estimación de magnitudes.

BLOQUE 3. SENTIDO ESPACIAL Y GEOMETRÍA

Bl. 3. Geometría plana y espacial

- Localización de objetos (puntos) sobre los ejes, el plano cartesiano. Localización en mapas a partir de puntos de referencia, incluidos los puntos cardinales.
- Elementos básicos: vértices y lados. Polígonos regulares.
- Poliedros regulares. Vocabulario básico. Relación entre vértices, aristas y caras.
- Intersección, paralelismo y perpendicularidad. Posiciones relativas de rectas en el plano.
- Identificación y descripción de diferentes polígonos. Composición y descomposición.
- Cálculo de perímetros y áreas de polígonos.
- La circunferencia y el círculo. Elementos y propiedades.
- Longitud de la circunferencia y área del círculo. Número pi.
- Ángulos, medición y clasificación de ángulos. Clasificación de triángulos.
- Transformaciones: giros, traslaciones y simetrías en situaciones reales.
- Parecido: identificación y generación a partir de patrones.
- Concavidad y convexidad de figuras planas.
- Desarrollo y clasificación de prismas y pirámides.
- Programas informáticos de geometría dinámica.

- Desarrollo y usos de la geometría, tanto a nivel práctico como estético, incorporando la perspectiva de género.
- Estrategias de aprendizaje de conceptos geométricos y aceptación de dificultades.

BLOQUE 4. INCERTIDUMBRE Y PROBABILIDAD

BI. 4. Incertidumbre y probabilidad.

- Concepto de situación aleatoria y situación determinista. Incertidumbre. Contribución de la humanidad al conocimiento de las leyes del azar y la incertidumbre.
- Concepto de suceso y de suceso elemental.
- Espacio muestral en experimentos aleatorios simples sencillos: concepto y determinación.
- Uso de tablas de contingencia y diagramas de árbol para obtener el espacio muestral en experimentos compuestos sencillos.
- Concepto de probabilidad como medida de la posibilidad que ocurra un determinado suceso en un experimento aleatorio sencillo.
- Estimación de probabilidades a partir de la experimentación y simulación.
- Regla de Laplace en sucesos equiprobables.
- Relación entre la Regla de Laplace y la estimación de probabilidades en experimentos sencillos.
- Incertidumbre y... Gestión de las emociones y utilización de estrategias que permiten afrontar la incertidumbre.

BLOQUE 5. Análisis de datos y estadística

BI. 5. Análisis de datos y cálculos estadísticos.

- Elaboración de preguntas y encuestas sencillas para obtener datos.
- Variables cualitativas y cuantitativas discretas: recuento de casos y construcción de tablas de frecuencia.
- Representaciones (pictogramas, diagramas de sectores, polígonos de frecuencias...).
Uso de herramientas tecnológicas para generar diferentes tipos de representaciones.
- Interpretación de datos a partir de diferentes representaciones (tablas, gráficos), y análisis en casos sencillos.

- Significado e interpretación de las principales medidas centrales (moda, mediana y media aritmética).
- Significado e interpretación de la idea de dispersión a partir de representaciones gráficas. Rango.
- Diferenciación entre población y muestra. Comparación entre muestras de la misma población.
- Introducción a las variables cuantitativas continuas. Histogramas.
- Contribución de la humanidad al desarrollo y evolución de la estadística y tratamiento de datos, incorporando la perspectiva de género.
- Respeto, sensibilidad y tolerancia ante diferentes interpretaciones sobre resultados estadísticos, mostrando rechazo ante actitudes discriminatorias.

BLOQUE 6. PENSAMIENTO COMPUTACIONAL

BI. 6. Pensamiento computacional.

- Identificación de regularidades y predicción de términos de secuencias numéricas. Creación de patrones.
- Interpretación, modificación y creación de algoritmos sencillos.
- Interpretación y diseño de algoritmos sencillos en hojas de cálculo y mediante programación por bloques.
- Búsqueda y análisis de estrategias en juegos abstractos sin información oculta ni presencia de azar: ajedrez, damas, etc.
- Simbolización y obtención de datos sencillos desconocidos en expresiones con igualdades.
- Valoración de la evolución del pensamiento computacional y su repercusión social, incorporando la perspectiva de género.
- Trabajo cooperativo en situaciones que involucran diseño y aplicación de algoritmos. Estrategias de aprendizaje específicas del pensamiento computacional.

CONEIXEMENT DEL MEDI

BLOC 1: CULTURA CIENTÍFICA.

1.1. Iniciació a l'activitat científica

G1 Fases del raonament científic i de l'experimentació

- Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i

cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.

- Lèxic i vocabulari científic bàsic i la seua utilització en les investigacions relacionades amb el medi pròxim.
- Realització d'experiments guiats utilitzant diferents tècniques d'indagació i emprant els instrumentis i dispositius adequats.
- Comunicació dels resultats de les investigacions usant eines senzilles usant llenguatge científic bàsic adquirit.
- Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.
- Presentació i comunicació dels resultats de les investigacions realitzades en diferents formats, utilitzant el llenguatge científic bàsic adquirit.

G2. Professions científiques i tecnològiques amb perspectiva de gènere

- Professions i avanços científics STEM des d'una perspectiva de gènere

1.2. La vida en el nostre planeta.

G1. Éssers vius

- La cèl·lula
- La cadena alimentària

G2. Paisatges i ecosistemes

- Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.
- Els ecosistemes. Factors biòtics i abiòtics. Equilibri i conservació.
- El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.
- L'extinció d'algunes espècies, valoració, causes i conseqüències.

G3. Desenvolupament sostenible

- Equilibri entre el desenvolupament social i econòmic i la defensa del medi ambient.
- Drets, deures i responsabilitats de l'alumnat com a consumidor conscienciat ecològicament.
- La publicitat i l'etiquetatge dels productes que consumeix l'alumnat.

G4. El cos humà

- Equilibri i relació entre totes elles. Relació amb l'entorn i amb els altres.
- Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com

a elements per a la cura i el respecte per u mateix i per l'entorn. Sostenibilitat.

- L'aparell reproductor i la sexualitat responsable.

G5. Educació emocional

- Establiment d'hàbits per a desenvolupar una salut emocional i mental equilibrades que fomenten l'autoestima i l'autoconcepte, l'empatia i el respecte pels altres.
- Acceptació dels canvis físics i emocionals derivats de l'inici de l'adolescència i la pubertat que condicionen unes relacions socials i afectives sanes. Coneixement i acceptació d'u mateix i dels altres.

1.3 Matèries, força i energia.

G1. Matèria

- La matèria i les seues propietats. Massa, volum i densitat.

G2. Forces i energia

- Les forces i el moviment. Els efectes que produeixen les forces, deformacions i moviment. La velocitat i la gravetat.
- L'energia. Formes i propietats. La transformació de l'energia. Fonts d'energia renovables i no renovables, sostenibilitat.

G3. Màquines i instruments

- El progrés de la ciència i la tecnologia cap a un desenvolupament sostenible.
- Ús d'instruments de mesura i de càlcul.
- Màquines i estructures. Elements que les componen.
- Valoració dels avanços científics i tecnològics i la seua relació amb la societat actual.

BLOC 2: TECNOLOGIA I DIGITALITZACIÓ.

2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge

G2 Comunicació en la xarxa

- Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones: el correu electrònic.
- Coneixement i utilització de recursos i plataformes digitals restringides i segures per a comunicar-se amb altres persones en xarxa: el xat i el fòrum.
- Ús de xarxes socials per a la comunicació i construcció de la ciutadania digital.
- La netiqueta: regles bàsiques de cortesia i respecte en els correus electrònics: estructura i contingut del missatge (SPAM), ús de majúscules.

- Netiqueta digital, regles bàsiques de cortesia i respecte en les xarxes socials i estratègies per a resoldre problemes en la comunicació digital a través de xats i fòrums: respecte a la temàtica, ús moderat de les icones, respecte cap a altres opinions, construcció de coneixement en xarxa (ciberètica).

G3. Dispositius, programes i aplicacions informàtiques

- Cercadors.
- Emmagatzematge de dades (imatges, documents, xifres...)
- Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)
- Presentació de la informació: presentacions i vídeos.
- Estratègies bàsiques de mecanografia.
- Entorn personal d'aprenentatge.
- Problemes tècnics senzills en les aplicacions i dispositius
- TIC de manera guiada.

G4. Salut i seguretat

- Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: benestar digital i salut per a previndre addiccions. Sensibilització cap al ciberassetjament.
- Estratègies per a fer un ús adequat de la tecnologia: ciberassetjament, empremta digital, propietat intel·lectual, protecció de la informació personal en xarxes socials.
- Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.
- Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: "amics" d'internet, correus electrònics amb enllaços o descarregables dubtosos.
- G5. Utilització de la tecnologia de la informació i la comunicació
- Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.
- Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades que faciliten la comprensió i l'anàlisi. Citat.

2.2. Projectes de disseny i pensament computacional.

G1. Projectes de disseny

- Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret.
- Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes.
- Expressió de diferents solucions o respostes.
- Selecció de l'aspecte a desenvolupar.
- Comprovació, disseny, prototipat i/o prova.
- Avaluació
- Presentació i comunicació.

G2. Pensament computacional

- Abstracció
- Pensament algorítmic
- Descomposició en parts més senzilles i Identificació de patrons
- Pensament lògic utilitzant variables que contenen dos valors (vertader/fals, sí/no)

G3. Tecnologia

- Utilització de materials, eines i objectes d'ús escolar segur.
- Dispositius digitals segurs i adequats a la consecució d'un projecte: tauleta, telèfon intel·ligent, ordinador, etc.
- Operadors mecànics i màquines simples (sensors, motors...).
- Recursos digitals: realitat virtual, realitat augmentada, simuladors, impressores 3D...
- Circuits elèctrics bàsics: elements, efectes, ús quotidià.

G4. Iniciació a la programació

- Programació per blocs amb elements manipulatius no tecnològics (activitats desendollades).
- Programació per blocs a través de robots programables senzills.
- Programació per blocs en entorns digitals.

G5. Treball Cooperatiu

- Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.
- Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives
- Estratègies en situacions d'incertesa: adaptació i canvi d'estratègia, valoració de l'error com a oportunitat d'aprenentatge.

BLOC 3: SOCIETATS I TERRITORIS.

3.1. Reptes del món actual. Transversal a totes les CE.

G1. Pensament crític

- Estratègies per a l'emissió d'opinions i judicis de valor a partir de diferents tipus de fonts.
- Adquisició d'habilitats per a l'expressió de conclusions a través de textos expositius i elements gràfics.
- Ús de fonts diverses (primàries i secundàries) com a textos, fotografies, mapes, obres d'art, edificis històrics, documents audiovisuals, procedents dels mitjans de comunicació i altres fonts.

G2. Drets i llibertats

- Noció de diversitat cultural.
- Noció de drets i llibertats.
- Noció d'obligacions.

3.2. Societats en el temps.

G1. El pas del temps

- Adquisició de nocions bàsiques de temps i unitats de mesura.

G2. Educació patrimonial

- Tipologia, paper social i cultural del patrimoni.
- Elements patrimonials aplicant nocions temporals bàsiques.
- Emissió de judicis de valor sobre l'origen del patrimoni i la seua relació amb els esdeveniments històrics.

G3. Societats i diversitat cultural

- La societat de l'antic règim i revolució liberal, així com els canvis socials i econòmics produïts a Espanya.
- Aproximació a la història recent (Guerra Civil, dictadura i transició) i a la memòria democràtica.
- Societats i cultures de l'Època Medieval i Moderna

G4. Interpretació històrica

- Noció de canvi, continuïtat, simultaneïtat i durada i evidència.

3.3. Alfabetització cívica

G1. Organització social

- Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit.
- Reconeixement de l'organització social, política i territorial: les comunitats

autònomes i Espanya.

- Identificació de l'organització social d'Espanya.
- Seguretat viària. La ciutat com a espai de convivència. Normes de circulació i mobilitat sostenible.

G2. Estructura política

- Institucions de govern municipals, autonòmiques i estatals.
- Aproximació a la Unió Europea: organització territorial, institucions, competències i responsabilitats.
- Reconeixement de l'organització política i territorial d'Espanya.
- La monarquia parlamentària.
- Diferenciació de formes de govern: règims democràtics i autoritaris

G3. Població

- Moviments migratoris a la Comunitat Valenciana, Espanya i Europa
- Identificació de les característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats.
- Reconeixement i respecte per la diversitat cultural i lingüística d'Espanya.

3.4. Consciència ecosocial.

G1. Representació

- Representació cartogràfica.

G2. El clima

- Factors climàtics: distribució dels climes.
- El canvi climàtic: accions d'afrontament.

G3. Responsabilitat ecosocial

- La Terra en el seu concepte geològic i geogràfic.
- El Sistema Solar.
- L'Univers
- L'ús responsable de l'aigua com a recurs escàs i la seua conservació.
- Turisme sostenible.
- Elements del relleu a nivell europeu.
- Reconeixement dels paisatges agropecuaris i turístics.
- Xarxes de transport i comunicacions.

6.1 - COMPETÈNCIES CLAU

Es considera que “les competències clau són aquelles que totes les persones necessiten per a la seua realització i desenvolupament personal, i també per a la ciutadania activa, la inclusió social i l’ocupació”.

El nou currículum garanteix la formació integral dels estudiants en la seua esfera personal, emocional i intel·lectual i social i afectiva, i constarà de huit competències clau:

.1 Competència en comunicació lingüística.

La competència en comunicació lingüística combina diverses habilitats de l’alumnat, ja que comprèn tot tipus de comunicacions i suports: des de l’oralitat més habitual fins a la comunicació audiovisual o altres que també precisen del domini de les tecnologies.

Es a dir, porta mobilitzar de forma conscient el conjunt de sabers, destreses i actituds que permeten identificar, expressar, crear, comprendre i interpretar sentiments, fets, opinions, pensaments i conceptes de forma oral i escrita en suports visuals, sonors i multimodals en contextos diversos i amb finalitats diferents.

També parlem de lèxic, gramàtica, semàntica i ortografia; de dimensió sociolingüística, pragmàtica i discursiva. Treballarem en classe perquè els nostres alumnes milloren la lectura, l’escriptura, la parla, l’escolta i la conversa, a més de l’anàlisi de la informació i el seu sentit crític.

.2 Competència plurilingüe.

La competència plurilingüe o multilingüe es basa en la capacitat d'utilitzar diverses llengües de manera apropiada i eficaç per l’aprenentatge i la comunicació. A més de millorar i perfeccionar la llengua materna, aquesta competència anima a enriquir la comunicació de l’alumnat amb el domini d’altres llengües.

Una de les millors maneres de conèixer una cultura és precisament a través de la seua llengua i del seu llenguatge. En aprendre nous idiomes, l’alumnat també augmentarà el seu coneixement sobre diferents pobles, països i cultures, adquirint una visió més àmplia del món en el qual viuen.

Recuperem la comunicació oral com a element clau també en aquesta competència. Per a conèixer una llengua cal parlar-la. A més, treballem la comunicació mitjançant les converses que sorgeixen en classe, ja siga amb els docents o els companys en els moments de treball cooperatiu.

.3 Competència matemàtica i en ciència, tecnologia i enginyeria.

Entranya la comprensió del món utilitzant el mètode científic, el pensament i la representació matemàtica, la tecnologia i els mètodes d'enginyeria per transformar l'entorn de forma comprometida, responsable i sostenible.

Per a desenvolupar la competència matemàtica, l'alumnat treballa els nombres, les mesures i les estructures, així com les operacions i les representacions matemàtiques, i la comprensió dels tèrmits i conceptes matemàtics. Amb tot aquest coneixement, podran analitzar problemes i dades, arribar a les seues pròpies conclusions i reflexionar sobre els processos que han seguit per a defensar-les.

D'altra banda, l'enfocament de la ciència i la tecnologia és vincula amb el coneixement i la conservació del medi natural, així com el progrés. També contribueixen al desenvolupament del pensament científic i formen als xiquets i xiquetes per a ser ciutadans responsables i capaços de fer judicis crítics sobre fets científics. I, tot això, com ho treballem? Mitjançant la física, la química, la biologia, la geologia, les matemàtiques i la tecnologia.

.4 Competència digital.

La competència digital és fonamental en el món actual, i més que ho serà en el dia de demà. Per això, la nova llei posa focus en l'ús de les noves tecnologies, utilitzant-les perquè el nostre alumnat siga més creatiu i crític, tenint més accés a la informació; sempre fent un ús responsable.

Es treballen diversos llenguatges (textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor) i aprenem a manejar aplicacions i programes informàtics. En general, aplica l'ús segur, saludable, sostenible i responsable de les tecnologies digitals per l'aprenentatge, en el treball i per la participació en la societat, així com la interacció amb dites tecnologies.

.5 Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.

És l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb els altres de forma constructiva, mantindre la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida.

Aquesta competència clau es basa en l'habilitat per iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge i el seu objectiu és que l'alumnat assolisca un aprenentatge cada vegada més autònom i eficaç. Per a això hauran d'aprendre a organitzar-se i a controlar els seus propis processos d'aprenentatge.

L'alumnat combinarà allò que sap sobre la seua forma d'aprendre, allò que sap de la matèria i dels continguts que es treballen a l'aula i les estratègies de les quals dispose.

.6 Competència ciutadana.

És l'habilitat d'actuar com ciutadans responsables i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels conteniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'èxit d'una ciutadania mundial.

Aquesta competència compren la social i la cívica, tractant temes tant importants com la igualtat i la no discriminació, la democràcia, la justícia i els drets humans. La competència social busca el benestar personal i també el col·lectiu, amb un bon estat de salut físic i mental, a més d'altres factors socioeconòmics determinants. La competència cívica es centra en el coneixement de conceptes sociopolítics i econòmics de caràcter més global. Hem d'ajudar al nostre alumnat a anar comprenent poc a poc com funciona i què podem fer per millorar ja que els nostres actes també tinguen conseqüències globals.

.7 Competència emprenedora.

Implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per generar resultats de valor per a altres.

El sentit de la iniciativa i esperit emprenedor ens ajudarà a transformar les idees en real, reconeixent les oportunitats personals, professionals i també comercials, perquè no obliden que es tracta de formar adults competents i capaços de desenvolupar el món actual. Aquesta competència requereix de moltes habilitats com la capacitat d'anàlisi, organització, adaptació, presa de decisions, resolució de problemes, treball cooperatiu, responsabilitat, sentit crític, autonomia i confiança en sí mateix.

.8 Competència en consciència i expressió cultural.

Implica comprendre i respectar la forma en la qual les idees i el significar s'expressa de forma creativa i es comuniquen en les distintes cultures, així com a través d'una sèrie d'arts i altres manifestacions culturals. Implica esforçar-se per comprendre, desenvolupar i expressar les idees pròpies i un sentit de pertinença a la societat.

Ens parla de la importància i la riquesa de les diferents cultures: conèixer-les, apreciar-les, apropar-nos a elles amb una actitud oberta i respectuosa. També fomenta la creativitat i la participació en la vida cultural, contribuint al patrimoni cultural i artístic de totes les comunitats. A més fa especial hincapie en l'expressió artística i plàstica, fonamentals per mostrar tant la identitat cultural compartida dels pobles com la personal de cada individu.

Les competències específiques són acompanyaments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix dels sabers bàsics de cada àrea. Constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, les competències clau, i per una altra, els sabers bàsics de les àrees i els criteris d'avaluació.

Aquest enfocament ens fa adoptar una didàctica centrada en els processos, el raonament i l'acció. Deixem arrere la mera transmissió de coneixements perquè l'alumne siga el protagonista del seu aprenentatge. El dia a dia a l'aula deu enfocar-se en el disseny d'unitats didàctiques que permeten a l'alumnat construir coneixement i posar-lo en pràctica, activant-lo en situacions contextualitzades.

LLENGÜES

.1 Multilingüisme i interculturalitat. Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.

.2 Comprensió oral i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.

.3 Comprensió escrita i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.

.4 Expressió oral. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.

.5 Expressió escrita i multimodal. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.

.6 Interacció oral, escrita i multimodal. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

.7 Mediació oral, escrita i multimodal. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.

.8 Lectura autònoma. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.

.9 Competència literària. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.

MATEMÁTICAS

1. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.
2. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.
3. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.
4. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.
5. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.
6. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.
7. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los que el conocimiento matemático juega un papel decisivo.

8. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

CONEIXEMENT DEL MEDI

- .1 Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.
- .2 Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.
- .3 Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.
- .4 Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.
- .5 Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.
- .6 Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.
- .7 Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.
- .8 Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

7– AVALUACIÓ

7.1 – AVALUACIÓ GENERAL

La LOMLOE estableix que l'avaluació de l'alumnat es realitzarà de manera contínua amb l'objectiu de valorar l'adquisició de les competències específiques i, per tant,

l'adquisició de les finalitats dels descriptors operatius de les competències clau que s'especifiquen en el perfil de sortida.

D'aquesta manera, l'avaluació de l'alumnat persegueix identificar la progressió en els aprenentatges i, en particular, les dificultats amb l'objectiu de poder desenvolupar mesures individualitzades de suport i reforç educatiu.

Així doncs, l'avaluació de l'alumnat té una finalitat formativa i, també integradora, ja que s'orienta a la consecució dels objectius.

A grans trets podem destacar dos grans àmbits de l'Avaluació:

- **L'avaluació contínua i formativa**

L'avaluació contínua està estretament relacionada amb la funció formativa de l'avaluació. És el caràcter continu de l'avaluació el que permet identificar amb rapidesa:

- Els problemes, dificultats o dèficits en l'aprenentatge de l'alumnat.
- Les capacitats de l'alumnat optimitzant les seves possibilitats de millora i desenvolupament.

Aquesta rapidesa en la identificació de problemes i capacitats ha d'anar, al seu torn, parella en la diligència per a adoptar mesures que garanteixin l'adquisició d'aprenentatges imprescindibles per a continuar el procés educatiu i que facilitin el desenvolupament de les capacitats i habilitats detectades en l'alumnat.

A més aquesta avaluació contínua i formativa tindrà una doble vessant:

- Avaluarà els aprenentatges de l'alumnat com a mitjà per a identificar les accions i processos educatius que requereix a cada moment.
- Valorarà els processos d'ensenyament i pràctica docent permetent amb això avaluar els resultats de les metodologies emprades i la necessitat o no de fer canvis en aquestes.

Aquesta avaluació contínua es complementarà amb avaluacions de diagnòstic de les competències adquirides per l'alumnat que duran a terme les administracions educatives en el Quart Curs de Primària i en el Segon Curs de l'ESO.

Aquestes avaluacions tindran també un caràcter formatiu i serviran de referent per a aplicar plans d'actuació i de millora en la qualitat de l'educació.

- **L'avaluació competencial i integradora**

L'avaluació per competències és la base del nou model curricular, en tant que el perfil de sortida de les competències clau constitueix el punt de partida dels processos d'ensenyament i avaluació dels aprenentatges.

Aquest caràcter competencial que propugna la LOMLOE confereix a l'avaluació una dimensió integradora. Les competències específiques i els sabers adquirits en cadascuna de les àrees de l'etapa estan estretament vinculades a les competències. Això facilita una avaluació que permet anar més enllà de l'estrictament après en cada àrea i facilita la valoració de la consecució dels objectius generals i competències clau de l'etapa.

La dimensió global i integradora de l'avaluació es complementarà amb:

- L'avaluació d'aprenentatges i metodologies implementats a través del DUA i les situacions d'aprenentatge mitjançant instruments d'avaluació com a rúbriques, dianes d'avaluació, llistes de control...
- La valoració col·legiada de l'alumnat que durà a terme l'equip docent, coordinat pel tutor o la tutora del grup, en finalitzar el curs escolar.

Com a instruments d'avaluació podem citar::

- L'observació directa i sistemàtica
- Les converses individuals i col·lectives.
- L'anàlisi dels treballs realitzats
- Proves orals i escrites
- Actitud i comportament davant de les tasques a realitzar.
- Neteja de llibreta i lletra.

7.2 - CRITERIS D'AVALUACIÓ PER A VALORAR L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

LLENGÜES

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1. Multilingüisme i interculturalitat. Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn, evitar prejudicis lingüístics i valorar	1.1. Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.
	1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.
	1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.
	1.4. Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.

aquesta diversitat com una riquesa cultural.	1.5. Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.
2. Comprensió oral i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.	2.1 Escotar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
	2.2 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
	2.3 Escotar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, de l'àmbit personal, social i educatiu.
	2.4 Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconeixent la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressant, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.
3. Comprensió escrita i multimodal. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.	3.1 Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, i interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills de l'àmbit personal, social i educatiu.
	3.2 Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.
	3.3 Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.
	3.4 Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, de l'àmbit personal, social i educatiu, i avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent.
	3.5 Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.
4. Expressió oral. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social i educatiu.	4.1 Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.
	4.2 Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.
	4.3 Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i estructures morfosintàctiques senzilles.
	4.4 Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.
5. Expressió escrita i multimodal. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.	5.1. Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent.
	5.2. Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.

	5.3. Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura. 5.4. Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
6. Interacció oral, escrita i multimodal. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.	6.1 Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, utilitzant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides. 6.2. Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva progressant en la gestió dialogada de conflictes. 6.3. Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta. 6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.
7. Mediació oral, escrita i multimodal. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles d'àmbit personal, social i educatiu.	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians. 7.2. Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà), i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), de manera oral, de manera guiada, facilitant la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim. 7.3. Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió oral d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.
8. Lectura autònoma. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.	8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se així en la construcció de la seua identitat lectora. 8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.
9. Competència literària. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.	9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent. 9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim. 9.3. Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent. 9.4. Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva. 9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.

MATEMÀTIQUES

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN
--------------------------	-------------------------

1. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.	1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos. 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática. 1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema planteado. 1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permiten plantear problemas, tanto del mismo como otros contextos.
2. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.	2.1. Realizar conjeturas matemáticas a partir de la observación o experimentación de casos concretos, y formalizar los conceptos y procedimientos implicados. 2.2. Conectar conceptos y relaciones matemáticas en -y mediante- los procedimientos de razonamiento matemático. 2.3. Analizar y justificar patrones o regularidades, construyendo contenido matemático de naturaleza numérica, métrica, espacial, geométrica o estocástica. 2.4. Utilizar y comparar con fluidez y de manera flexible diferentes procedimientos matemáticos relativos al cálculo, la medida, el sentido espacial y geométrico, el tratamiento de datos o los procesos aleatorios.
3. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.	3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos. 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con el fin de obtener soluciones que permiten describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real. 3.3. Identificar y justificar diferencias y similitudes entre modelos matemáticos correspondientes a situaciones reales en contextos similares. 3.4. Validar la solución obtenida a partir de un modelo matemático y detectar errores básicos al contrastarla con la situación real.
4. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y utilizando herramientas TIC.	4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas. 4.2. Descomponer patrones de cierta complejidad en otros de más sencillos utilizando programación por bloques. 4.3. Utilizar la simbología básica de la programación por bloques para resolver problemas. 4.4. Analizar situaciones de cierta dificultad, valorando diferentes posibilidades y combinaciones, para definir y conseguir estrategias ganadoras en juegos de lógica o juegos de tablero.
5. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.	5.1. Manejar las representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen. 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social. 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.

6. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, utilizando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.	6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
	6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
	6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.
	6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.
7. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los cuales el conocimiento matemático tiene un papel decisivo.	7.1. Reconocer la importancia de las matemáticas para la comprensión y el tratamiento de algunas situaciones o cuestiones relevantes en la vida cotidiana del alumnado.
	7.2. Reconocer el contenido matemático de carácter numérico, geométrico o espacial presente en obras pictóricas, dibujos animados, cómicos, elementos arquitectónicos, esculturas y otras manifestaciones artísticas.
	7.3. Reconocer y valorar la importancia de la creación de conceptos, ideas y herramientas matemáticas, como elementos necesarios para el avance social y cultural.
8. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que estos procesos comportan, y controlando la atención para conseguir un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.	8.1. Asumir los errores como parte del proceso de aprendizaje, sin ceder a la frustración y expresando emociones y actitudes positivas y adecuadas para su superación.
	8.2. Identificar los factores relevantes que intervienen en la atención y la comprensión, favoreciéndolas o dificultándolas, tanto en el trabajo individual como en el colaborativo.
	8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo.
	8.4. Asumir retos y enfrentarse a situaciones problemáticas desde una perspectiva abierta, superando los prejuicios.

CONEIXEMENT DEL MEDI

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.	1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.
	1.2. Comunicar-se utilitzant plataformes i aplicacions en línia, principalment el correu electrònic, fòrums i xats, aplicant les normes de la netiqueta.
	1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració.
	1.4. Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals.
	1.5. Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats.

2. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.	2.1. Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per a abordar-los.
	2.2. Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim utilitzant tècniques de pensament de disseny i pensament computacional.
	2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.
	2.4. Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora.
	2.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.
3. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.	3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.
	3.2. Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.
	3.3. Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts.
	3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.
	3.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix amb els seus objectius.
4. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.	4.1. Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables.
	4.2. Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquen a la millora del benestar físic, mental i emocional tant individual com col·lectiu.
	4.3. Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquen al benestar propi i col·lectiu.
	4.4. Descriure, explicar i acceptar els canvis que es produeixen en el propi cos en aquest període vital i adoptar hàbits de cura i respecte cap a si mateix i els altres relacionats amb aqueixos canvis.
	4.5. Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.
5. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.	5.1. Analitzar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials.
	5.2. Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local com global.
	5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació raonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambient i el paisatge.
	5.4. Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actuen sobre ell.

	5.5. Identificar i justificar les accions pròpies realitzades habitualment en l'entorn pròxim en benefici del consum responsable de béns i serveis.
6. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.	6.1. Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada, lustre, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.
	6.2. Situar espacial i temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya mostrant la seua interrelació i incorporant la perspectiva de gènere.
	6.3. Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
	6.4. Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
	6.5. Identificar i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre elements destacats del medi social i cultural des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
7. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.	7.1. Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea, i reconèixer la seua funció i responsabilitat en el benestar de les persones i en la millora de la convivència social.
	7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea
	7.3. Distingir les funcions de l'administració del municipi i de la Comunitat Valenciana, destacant la importància i el seu valor per a la ciutadania, la participació ciutadana i el desenvolupament dels principis del funcionament democràtic.
8. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.	8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.
	8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

8 – SITUACIONS D'APRENTATGE

Per realitzar les unitats didàctiques es plantegen les accions educatives següents:

- **Motivar-Activar:** es parteix d'una situació de la vida quotidiana que sigui significativa per a l'alumnat i que serveix d'estímul inicial de l'aprenentatge i de contextualització i activació de coneixements previs.
- **Estructurar:** es construeixen i es consoliden els sabers de l'alumnat a partir de la implementació de pautes, exercicis, activitats i tasques adaptats al nivell de l'alumnat.

- Explorar: s'ofereix a l'alumnat l'oportunitat d'indagar sobre els seus sabers i d'avaluar-los a partir d'activitats diversificades per nivells d'aprenentatge o pels interessos i habilitats de l'alumnat.
- Aplicar-Avaluar: s'automatitzen els sabers adquirits a partir de diferents estratègies educatives, en funció del nivell de l'alumnat, i s'avaluen per a readaptar i adequar aquestes estratègies.

LLENGÜES

DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS

UNITATS DIDÀCTIQUES	TEMPORALITZACIÓ
P R I M E R T R I M E S T R E	
Avaluacions inicials	Setembre
- NARRATIU (Valencià)	Diari personal i d'experiències
- INSTRUCTIU (Castellà)	Tutorial
S E G O N T R I M E S T R E	
- CONVERSACIONAL (Valencià)	Teatre
- EXPOSITIU (Castellà)	Fullet informatiu
T E R C E R T R I M E S T R E	
- RETÒRIC (Valencià)	Poesia i literatura
- ARGUMENTATIU (Castellà)	Article d'opinió

En l'annex 1 d'aquesta programació s'adjunta la graella on es concreten les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació que es treballen en cadascuna de les situacions d'aprenentatge.

MATEMÀTIQUES

UNITATS DIDÀCTIQUES	TEMPORALITZACIÓ
P R I M E R T R I M E S T R E	
Avaluacions inicials	Setembre
1- Los estorninos	Setembre - Octubre
2- Lucy y los mamuts	Octubre
3- Las montañas rusas	Novembre - Diciembre
S E G O N T R I M E S T R E	
4- De la Tierra a la Luna	Gener
5- Deportes de vela	Febrer
6- El aceite de oliva	Març
T E R C E R T R I M E S T R E	
7- El desierto de Gobi	Abril
8- Kandinsky	Maig
9- Vegetales gigantes	Maig- Juny

UNITAT 1 – LOS ESTORNINOS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utiliza el estudio de los estorninos como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización y activación de conocimientos previos..

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Comparar y ordenar números naturales de hasta nueve cifras en un contexto real.
- Relacionar la suma y la resta de números naturales.
- Relacionar la multiplicación y la división de números naturales.
- Realizar la prueba de la división.

- Aplicar las propiedades de las operaciones de números naturales en contextos cotidianos.
- Calcular operaciones combinadas con números naturales.
- Emplear estrategias de cálculo mental para sumar y restar 99.
- Confiar en sus capacidades para resolver los retos matemáticos que se le proponen.
- Participar activamente en actividades de grupo mostrando iniciativa y tolerancia.
- Encontrar el resto de una división con la calculadora.
- Escoger la estrategia operativa que facilita la realización de un cálculo con números naturales.
- Escoger la operación adecuada para resolver un problema

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Composición, descomposición y recomposición de números naturales.
- Relaciones entre las operaciones aritméticas: aplicación en contextos cotidianos.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas y propiedades.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido.
- Relaciones entre las operaciones aritméticas: aplicación en contextos cotidianos.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales.
- Respeto por las emociones y experiencias de los demás ante las matemáticas.
- Sentido de las operaciones. Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos.
- 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.
- 2.1. Realizar conjeturas matemáticas a partir de la observación o experimentación de casos concretos, y formalizar los conceptos y procedimientos implicados.
- 3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos.
- 5.1. Manejar las representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
- 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones iconicomanejativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.
- 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
- 6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos,

empleando algunos elementos formales básicos.

8.1. Asumir los errores como parte del proceso de aprendizaje, sin ceder a la frustración y expresando emociones y actitudes positivas y adecuadas para su superación.

UNITAT 2 – LUCY Y LOS MAMUTS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se introducen los temas de la unidad con datos sobre los mamuts que sirven como contextualización y permiten la activación de conocimientos previos.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Interpretar la potencia como una multiplicación de factores iguales.
 - Identificar los elementos en una potenciación.
 - Hallar el cuadrado de un número.
 - Emplear estrategias de cálculo mental para multiplicar por un número terminado en 0.
 - Hallar el cubo de un número.
 - Interpretar potencias de base 10 y usarlas para escribir números grandes.
 - Aplicar estrategias de cálculo mental para restar de una centena.
 - Descomponer números naturales.
 - Aplicar estrategias de cálculo mental para multiplicar.
 - Hallar la raíz cuadrada de un número.
 - Comprender la relación entre potenciación y radicación.
 - Calcular la raíz cuadrada de un número de forma aproximada.
 - Razonar sobre la validez de una respuesta.
 - Expresar números naturales grandes como el producto entre un número y una potencia de 10.
- Aplicar las relaciones entre las operaciones con números naturales..
- Emplear estrategias de cálculo mental para multiplicar un número por 11.
 - Reconocer qué operaciones son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
 - Averiguar el dato que falta en un enunciado.

- Resolver problemas en contextos no matemáticos.
- Aplicar estrategias de razonamiento para resolver problemas.
- Aplicar principios de la lógica matemática en la solución de un problema.
- Aplicar la potenciación y la radicación en la solución de problemas.
- Expresar números naturales grandes como el producto entre un número y una potencia de 10.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Potencia como producto de factores iguales.

- Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubo; utilidad en situaciones contextualizadas y propiedades.
- Cuadrados y cubo. Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones. Números naturales, Relaciones entre las operaciones aritméticas: aplicación en contextos cotidianos.
- Números naturales, en contextos de la vida cotidiana. Relaciones entre las operaciones aritméticas: aplicación en contextos cotidianos.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas mentalmente, de manera escrita o con calculadora; utilidad en situaciones contextualizadas y propiedades.
- Localización y desplazamientos en planos y mapas a partir de puntos de referencia.
- Proceso de modelización a partir de problemas de la vida cotidiana, usando representaciones matemáticas.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema planteado.
- 2.1. Realizar conjeturas matemáticas a partir de la observación o experimentación de casos concretos, y formalizar los conceptos y procedimientos implicados.
- 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con el fin de obtener soluciones que permiten describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real.
- 4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas.
- 5.1. Manejar las representaciones iconicomanejables, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
- 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
- 6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
- 6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.

6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.

7.1. Reconocer la importancia de las matemáticas para la comprensión y el tratamiento de algunas situaciones o cuestiones relevantes en la vida cotidiana del alumnado.

8.2. Identificar los factores relevantes que intervienen en la atención y la comprensión, favoreciéndolas o dificultándolas, tanto en el trabajo individual como en el colaborativo.

UNITAT 3 – LAS MONTAÑAS RUSAS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

El trabajo con múltiplos y divisores se aborda con datos curiosos sobre las montañas rusas que sirven como pretexto para motivar el estudio de los temas de la unidad.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Hallar los múltiplos y los divisores de un número natural.
- Establecer las relaciones entre los términos de una multiplicación y los términos de la división relacionada.
- Calcular el m.c.m. y el m.c.d de dos números.
 - Aplicar los criterios de divisibilidad para saber si un número es divisible por otro.
 - Expresar un número compuesto como el producto de factores primos
 - Reconocer qué operaciones simples son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
 - Usar la calculadora para hallar el resultado de operaciones.
 - Hallar patrones en secuencias de números.
 - Aplicar relaciones entre números naturales para resolver situaciones contextualizadas.
 - Aplicar estrategias de cálculo mental para sumar y restar 999.
 - Expresar el cuadrado de un número como la suma de dos potencias.
 - Resolver problemas de múltiplos y divisores.
 - Elegir actitudes positivas ante retos matemáticos, tales como la perseverancia.
 - Relacionar conceptos para interpretar situaciones.
- Resolver problemas en los que se aplican los conceptos de m.c.m y m.c.d.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones. Relación de divisibilidad: múltiplos y divisores.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido: mentalmente, de manera escrita o con calculadora.
- Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubo.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido: mentalmente, de manera escrita o con calculadora.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido: mentalmente, de manera escrita o con calculadora.
- Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubo.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permiten plantear problemas, tanto del mismo como otros contextos.
- 2.2. Conectar conceptos y relaciones matemáticas en -y mediante- los procedimientos de razonamiento matemático.
- 3.4. Validar la solución obtenida a partir de un modelo matemático y detectar errores básicos al contrastarla con la situación real.
- 4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas.
- 4.2. Descomponer patrones de cierta complejidad en otros de más sencillos utilizando programación por bloques.
- 5.1. Manejar las representaciones iconicomanejables, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
- 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
- 6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.
- 8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo.

UNITAT 4 – DE LA TIERRA A LA LUNA

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

La situación de la llegada del hombre a la Luna se usa para introducir el tema de las fracciones.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Calcular la fracción de un número.

- Aplicar procedimientos numéricos para calcular la fracción de un número.
- Verificar si dos fracciones son equivalentes hallando los productos cruzados.
- Simplificar fracciones para obtener fracciones equivalentes.
- Simplificar una fracción hasta obtener la fracción irreducible.
- Transformar fracciones en otras equivalentes de igual denominador.
- Comparar fracciones usando el método gráfico y el método numérico.
- Sumar y restar fracciones con diferente denominador aplicando el método de reducción a común denominador.
- Interpretar información en contextos no matemáticos que involucran datos numéricos.
- Implementar estrategias de cálculo mental para hallar resultados aproximados.
- Interpretar algoritmos sencillos de movimientos en un plano.
- Trabajar en equipo comunicándose de forma efectiva.
- Completar frases con datos razonables.
- Buscar regularidades.
- Usar la calculadora para verificar resultados
- Entender la fracción como parte de un todo.
- Interpretar fracciones en situaciones de la vida cotidiana.
- Sumar y restar fracciones con diferente denominador.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Fracciones y decimales para expresar cantidades en contextos de la vida cotidiana y elección de la mejor representación para cada situación o problema.
- Números naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales, fracciones y decimales.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas (suma, resta, multiplicación, división) son útiles para resolver situaciones contextualizadas. Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido.
- Localización y desplazamientos en planos y mapas a partir de puntos de referencia.
- Estrategias de cálculo mental con números naturales, fracciones y decimales.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos.

1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.

2.4. Utilizar y comparar con fluidez y de manera flexible diferentes procedimientos matemáticos relativos al cálculo, la medida, el sentido espacial y geométrico, el tratamiento de datos o los procesos aleatorios.

3.3. Identificar y justificar diferencias y similitudes entre modelos matemáticos

correspondientes a situaciones reales en contextos similares.

4.4. Analizar situaciones de cierta dificultad, valorando diferentes posibilidades y combinaciones, para definir y conseguir estrategias ganadoras en juegos de lógica o juegos de tablero.

5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.

5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.

6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.

6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.

6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.

8.2. Identificar los factores relevantes que intervienen en la atención y la comprensión, favoreciéndolas o dificultándolas, tanto en el trabajo individual como en el colaborativo.

8.4. Asumir retos y enfrentarse a situaciones problemáticas desde una perspectiva abierta, superando los prejuicios.

UNITAT 5 – DEPORTES DE VELA

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utilizan los deportes en vela como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Representar números decimales en la recta numérica.
- Comparar números decimales representándolos en la recta numérica y comparando las cifras.
- Aplicar el criterio para redondear un número decimal.
- Relacionar la suma, resta y multiplicación de decimales con las mismas operaciones entre números naturales.
- Dividir números decimales aplicando el algoritmo que corresponda según el tipo de división.

- Resolver problemas aplicando las operaciones entre decimales: suma, resta, multiplicación y división.
- Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.
- Aplicar estrategias de cálculo mental para multiplicar y dividir decimales por 10, 100 y 1.000.
- Trabajar en equipo activa y respetuosamente reconociendo las diferencias entre los miembros del grupo.
- Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema y usar esa información para plantear la pregunta.
- Hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, aplicar ensayo y error razonado para resolver un problema.
- Representar números decimales en la recta numérica.
- Redondear cocientes de divisiones de números decimales.
- Utilizar procesos de razonamiento de resolución de problemas.
- Argumentar las soluciones de situaciones que involucran números decimales.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Lectura, representación (incluida la recta numérica y con materiales manipulativos). Estimaciones y aproximaciones razonadas de cantidades en contextos de resolución de problemas.
- Números naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido; utilidad en situaciones contextualizadas y propiedades.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.
- Sistema de numeración de base diez (números naturales y decimales hasta las milésimas): aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.
- 1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema planteado.
- 1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permiten plantear problemas, tanto del mismo como otros contextos.
- 2.3. Analizar y justificar patrones o regularidades, construyendo contenido matemático de naturaleza numérica, métrica, espacial, geométrica o estocástica.
- 3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos.
- 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
- 6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos,

empleando algunos elementos formales básicos.

6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.

8.1. Asumir los errores como parte del proceso de aprendizaje, sin ceder a la frustración y expresando emociones y actitudes positivas y adecuadas para su superación.

UNITAT 6 – EL ACEITE DE OLIVA

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se inicia al alumnado en el uso de los porcentajes y la proporcionalidad directa con una situación contextualizada sobre el aceite de oliva.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Diferenciar entre magnitudes proporcionales y no proporcionales.
- Relacionar magnitudes en una tabla.
- Aplicar distintos métodos para resolver problemas de magnitudes proporcionales.
- Usar tablas de proporcionalidad para encontrar relaciones entre magnitudes.
- Aplicar el método de reducción a la unidad para hallar el término desconocido en una proporción.
- Aplicar la regla de tres en la solución de problemas.
- Hallar el porcentaje de una cantidad y expresarlo en forma de fracción decimal y de número decimal.
- Descontar un porcentaje de una cantidad.
- Incrementar un porcentaje de una cantidad.
- Resolver problemas de escalas de la vida cotidiana, mediante la regla de tres.
- Interpretar información de un mapa.
- Hallar distancias reales analizando datos de una maqueta.
- Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, estableciendo conexiones entre la realidad y las Matemáticas.
- Emplear estrategias de cálculo mental para calcular el 50% y el 25% de una cantidad.
- Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático
- Discernir los datos necesarios de los que no lo son en un enunciado.

- Interpretar el enunciado de un problema.
- Analizar la información de la que dispone y la que se quiere conseguir.
- Aplicar la regla de tres para resolver problemas.
- Calcular aumentos y disminuciones porcentuales aplicándolos a la resolución de problemas cotidianos.
- Identificar correctamente la escala en maquetas.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE07. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los que el conocimiento matemático juega un papel decisivo.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Situaciones proporcionales y no proporcionales en problemas de la vida cotidiana. Resolución de problemas de proporcionalidad, porcentajes y escalas.

- Relación entre fracciones sencillas, decimales y porcentajes.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones. Relaciones entre las operaciones aritméticas.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Proceso de modelización a partir de problemas de la vida cotidiana, usando representaciones matemáticas.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos.
- 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.
- 1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permiten plantear problemas, tanto del mismo como otros contextos.
- 2.1. Realizar conjeturas matemáticas a partir de la observación o experimentación de casos concretos, y formalizar los conceptos y procedimientos implicados.
- 3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos.
- 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con el fin de obtener soluciones que permiten describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real.
- 5.1. Manejar las representaciones iconicom manipulatives, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
- 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.
- 6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
- 6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.

7.2. Reconocer el contenido matemático de carácter numérico, geométrico o espacial presente en obras pictóricas, dibujos animados, cómicos, elementos arquitectónicos, esculturas y otras manifestaciones artísticas.

8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo.

UNITAT 7 – EL DESIERTO DE GOBI

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utiliza información sobre el desierto de Gobi como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización y activación de conocimientos previos.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Comprender el uso de los números enteros.
- Ubicar números enteros en la recta numérica.
- Usar la recta numérica para comparar números enteros y para identificar números opuestos.
- Representar pares ordenados en un sistema cartesiano.
- Localizar elementos en un plano.
- Realizar, leer e interpretar. representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.
- Comprender tipos de números en situaciones de la vida cotidiana.
- Aplicar estrategias de cálculo mental para hallar el 10%, el 5%, el 20% y el 15% de una cantidad.
- Afrontar las actividades grupales con precisión, esmero e interés.
- Utilizar estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas.
- Utilizar números naturales y decimales en la resolución de problemas.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

SABERS ESPECÍFICS

- Estrategias y técnicas de interpretación y manipulación del orden de magnitud de los números. Lectura, representación (incluida la recta numérica y con materiales manipulativos).
- Descripción de posiciones y movimientos en el primer cuadrante del sistema de coordenadas cartesiano.
- Números naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Localización y desplazamientos en planos y mapas a partir de puntos de referencia. Descripción de posiciones y movimientos en el primer cuadrante del sistema de coordenadas cartesiano.
- Conjuntos de datos y gráficos estadísticos de la vida cotidiana: descripción, interpretación y análisis crítico.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones. Números naturales en contextos de la vida cotidiana: comparación y ordenación.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema

planteado.

3.3. Identificar y justificar diferencias y similitudes entre modelos matemáticos correspondientes a situaciones reales en contextos similares.

4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas.

4.3. Utilizar la simbología básica de la programación por bloques para resolver problemas.

5.1. Manejar las representaciones iconicomaniplulatives, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.

5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.

6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.

6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.

6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.

6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.

UNITAT 8 – KANDINSKY

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización y activación de conocimientos previos se utiliza la relación entre arte y geometría que se puede establecer en obras como las de Vassily Kandinsky.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Medir ángulos con el transportador.
- Reconocer ángulos consecutivos, adyacentes y opuestos por el vértice.
- Establecer relaciones entre ángulos: complementarios y suplementarios.
- Sumar los ángulos de un triángulo y de un cuadrilátero.

- Trazar la bisectriz de un ángulo y la mediatriz de un segmento.
- Emplear estrategias de cálculo mental para multiplicar por 5.
- Estimar y comprobar resultados mediante diferentes estrategias.
- Establecer relaciones saludables basadas en el respeto.
- Plantear enunciados y soluciones de problemas a partir de las operaciones que lo resuelven.
- Crear patrones recurrentes a partir de regularidades o de otros patrones utilizando números o figuras.
- Explicar verbalmente y de forma razonada los pasos seguidos para la realización de actividades relacionadas con ángulos y sus relaciones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Estimación de medidas de ángulos y superficies por comparación. Evaluación de resultados de mediciones y estimaciones o cálculos de medidas, razonando si son o no posibles.
- Instrumentos (analógicos o digitales) y unidades adecuadas para medir longitudes, objetos, ángulos y tiempos: selección y uso.
- Localización y desplazamientos en planos a partir de puntos de referencia.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas (suma, resta, multiplicación, división) son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Sistema de numeración de base diez: aplicación de las relaciones que genera en las operaciones.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- 1.1. Identificar la información del enunciado de un problema o situación planteada, relacionándola con otras situaciones análogas de su entorno próximo y con los conocimientos y procedimientos adquiridos.
- 3.4. Validar la solución obtenida a partir de un modelo matemático y detectar errores básicos al contrastarla con la situación real.
- 4.2. Descomponer patrones de cierta complejidad en otros de más sencillos utilizando programación por bloques.
- 4.4. Analizar situaciones de cierta dificultad, valorando diferentes posibilidades y combinaciones, para definir y conseguir estrategias ganadoras en juegos de lógica o juegos de tablero.
- 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.
- 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
- 6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
- 6.3. Explicar y dar significado matemático a resultados provenientes de situaciones problemáticas del ámbito personal, educativo o social.
- 8.4. Asumir retos y enfrentarse a situaciones problemáticas desde una perspectiva abierta,

superando los prejuicios.

UNITAT 9 – VEGETALES GIGANTES

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utilizan datos sobre vegetales gigantes, denominados "titanes del reino vegetal" como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización y activación de conocimientos previos

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conocer, comparar y utilizar unidades de medida.
- Transformar medidas en forma compleja e incompleja.
- Identificar y aplicar las unidades de masa y capacidad del Sistema Métrico Decimal en la resolución de problemas.
- Calcular la duración de un evento.
- Realizar las tareas asignadas dentro de un trabajo en equipo.
- Resolver problemas sobre unidades de medida de masa.
- Relacionar datos en un problema.
- Averiguar los datos que completan el enunciado de un problema.
- Relacionar datos obtenidos como resultado de la experimentación.
- Identificar y aplicar las unidades de longitud, masa y capacidad del Sistema Métrico Decimal en la resolución de problemas.
- Estimar medidas de longitud, masa y capacidad.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social.

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Estrategias de comparación y ordenación de medidas de la misma magnitud, aplicando las equivalencias entre unidades . Relación entre el sistema métrico decimal y el sistema de numeración decimal.
- Estrategias de comparación y ordenación de medidas de la misma magnitud, aplicando las equivalencias entre unidades en problemas de la vida cotidiana.
- Estrategias de comparación de medidas, aplicando las equivalencias entre unidades.
- Aplicación de técnicas simples para el trabajo en equipo en matemáticas, y estrategias para la promoción de conductas empáticas.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Aplicación de técnicas simples para el trabajo en equipo en matemáticas, y estrategias para la promoción de conductas empáticas.
- Estrategias de resolución de operaciones aritméticas y utilidad en situaciones contextualizadas.
- Estrategias de identificación, y predicción razonada de términos a partir de las regularidades

en una colección de números, figuras o imágenes.

- Proceso de modelización a partir de problemas de la vida cotidiana, usando representaciones matemáticas.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.
- 2.4. Utilizar y comparar con fluidez y de manera flexible diferentes procedimientos matemáticos relativos al cálculo, la medida, el sentido espacial y geométrico, el tratamiento de datos o los procesos aleatorios.
- 3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos.
- 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con el fin de obtener soluciones que permiten describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real.
- 4.1. Diseñar y aplicar algoritmos sencillos mediante códigos visuales y/o herramientas tecnológicas básicas para resolver situaciones problemáticas.
- 5.1. Manejar las representaciones iconicomaniplulatives, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
- 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.
- 6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.
- 8.1. Asumir los errores como parte del proceso de aprendizaje, sin ceder a la frustración y expresando emociones y actitudes positivas y adecuadas para su superación.

Las situaciones de aprendizaje que se muestran a continuación se trabajarán a lo largo de todo el curso durante una sesión a la semana a través de los proyectos interdisciplinarios. Los saberes básicos principales a trabajar son: geometría, estadística y probabilidad.

UNITAT 10 – PLANETA EN LLAMAS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utiliza información sobre los incendios de sexta generación como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización de las unidades de medida de superficie, volumen, capacidad y sus relaciones.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Identificar y relacionar los múltiplos y los submúltiplos del metro cuadrado.
- Transformar unidades de medida de superficie.
- Reconocer la hectárea, el área y la centiárea como unidades agrarias.
- Identificar los múltiplos y submúltiplos del metro cúbico y expresar medidas de volumen con diferentes unidades.
- Relacionar las unidades de volumen con las de capacidad.
- Interpretar datos numéricos de un gráfico.
- Comunicar ideas de forma efectiva.
- Interpretar algoritmos sencillos y usarlos para crear otros.
- Participar en las actividades grupales con entusiasmo.
- Aplicar estrategias para la resolución de problemas.
- Hacer repartos desiguales.
- Resolver problemas de tipo aditivo.
- Resolver problemas numéricos no convencionales.
- Perseverar en la búsqueda de soluciones.
- Expresar la medida de superficies con diferentes unidades.
- Usar las unidades agrarias más habituales.
- Usar las unidades de volumen y establecer su relación con las unidades de capacidad.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE07. Identificar fenómenos y problemas importantes desde el punto de vista cultural y social en los que el conocimiento matemático juega un papel decisivo.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Estrategias de comparación de medidas, aplicando las equivalencias entre unidades.
- Estrategias de comparación de medidas de la misma magnitud, aplicando equivalencias entre unidades en problemas de la vida cotidiana.
- Estrategias de comparación de medidas de la misma magnitud, aplicando equivalencias entre unidades en problemas de la vida cotidiana.
- Estrategias y técnicas de interpretación y manipulación del orden de magnitud de los números.
- Aplicación de técnicas simples para el trabajo en equipo en matemáticas, y estrategias para la promoción de conductas empáticas e inclusivas y aceptación de la diversidad presente en el aula y en la sociedad.
- Estrategias para la interpretación, modificación y creación de algoritmos sencillos.
- Estrategias para la interpretación, modificación y creación de algoritmos sencillos

(secuencias de pasos ordenados, esquemas, simulaciones, patrones repetitivos...).

- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Flexibilidad cognitiva, adaptación y cambio de estrategia en caso necesario. Valoración del error como oportunidad de aprendizaje.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.

1.3. Reflexionar sobre la coherencia y la adecuación de la solución obtenida al problema planteado.

3.1. Identificar el contenido y las herramientas matemáticas sencillas que permiten abordar situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, posibilitando la construcción de modelos matemáticos concretos.

4.3. Utilizar la simbología básica de la programación por bloques para resolver problemas.

5.1. Manejar las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.

5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.

6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.

6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.

7.3. Reconocer y valorar la importancia de la creación de conceptos, ideas y herramientas matemáticas, como elementos necesarios para el avance social y cultural.

8.2. Identificar los factores relevantes que intervienen en la atención y la comprensión, favoreciéndolas o dificultándolas, tanto en el trabajo individual como en el colaborativo.

8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo.

UNITAT 11 – CRÁTERES

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización y para la activación de conocimientos previos se presentan las características y las fotografías de algunos cráteres.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Calcular el área de cuadriláteros usando las fórmulas correspondientes.
- Aplicar la fórmula para hallar el área de un triángulo.
- Determinar el área de un polígono regular.
- Hallar el área del círculo.
- Reconocer el uso de unidades de medida en situaciones contextualizadas.
- Comunicar ideas de forma respetuosa.
- Resolver operaciones aritméticas con flexibilidad y sentido usando la calculadora.
- Establecer relaciones entre circunferencias.
- Usar regla y compás para construir elementos geométricos.
- Hallar el término general de una sucesión de figuras.
- Explorar patrones y propiedades de forma guiada.
- Relacionar los datos numéricos de un esquema.
- Aplicar fórmulas para hallar el área de polígonos.
- Emplear procedimientos no estándar para hallar áreas de figuras no convencionales.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE04. Construir y aplicar algoritmos sencillos para afrontar situaciones y resolver problemas relevantes del ámbito personal, educativo o social, organizando datos, descomponiendo un problema en partes, reconociendo patrones y empleando herramientas TIC.

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Estrategias para el cálculo de áreas y perímetros de figuras planas en situaciones de la vida cotidiana. Uso de instrumentos de dibujo (compás y transportador de ángulos).
- Estrategias de comparación y ordenación de medidas de la misma magnitud, aplicando las equivalencias entre unidades en problemas de la vida cotidiana.
- Estrategias de reconocimiento de qué operaciones simples o combinadas son útiles para resolver situaciones contextualizadas.
- Estrategias para la interpretación, modificación y creación de algoritmos sencillos (secuencias de pasos ordenados).
- Técnicas de construcción de figuras geométricas mediante instrumentos de dibujo y aplicaciones informáticas. Vocabulario geométrico.
- Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubo. Estrategias de resolución de operaciones aritméticas y propiedades.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.4. Conectar la situación problemática con su entorno personal, educativo y social, y extraer conclusiones que le permiten plantear problemas, tanto del mismo como otros contextos.

3.3. Identificar y justificar diferencias y similitudes entre modelos matemáticos

correspondientes a situaciones reales en contextos similares.

4.2. Descomponer patrones de cierta complejidad en otros de más sencillos utilizando programación por bloques.

5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social.

5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.

6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.

6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.

8.4. Asumir retos y enfrentarse a situaciones problemáticas desde una perspectiva abierta, superando los prejuicios.

UNITAT 12– CULTIVO DE CEREALES

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Se utilizan datos sobre el cultivo de cereales como estímulo inicial del aprendizaje y de contextualización a la vez que se activan conocimientos previos de medida de magnitudes y de sus correspondientes unidades.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Diferenciar las variables cualitativas de las cuantitativas.
- Hallar la frecuencia absoluta y la frecuencia relativa de un conjunto de datos.
- Calcular la media aritmética
- Hallar la mediana
- Hallar la moda y el rango.
- Dibujar gráficos de líneas
- Construir e interpretar gráficos de sectores..
- Determinar los resultados posibles de un experimento aleatorio.
- Calcular la probabilidad de un suceso.
- Interpretar gráficos de líneas.

- Predecir de forma razonada los términos de una colección de números observando regularidades y relaciones entre ellos.
- Reconocer las posiciones de una recta respecto a una circunferencia.
- Usar regla, escuadra, cartabón, transportador de ángulos y compás para construir figuras geométricas.
- Analizar generalizaciones falsas sobre la relación entre el área y el perímetro de una figura.
- Relacionar la probabilidad con los experimentos aleatorios.
- Deducir datos e interpretarlos calculando medidas de tendencia central y probabilidades.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Resolver problemas relacionados con situaciones reales del entorno personal, social y educativo utilizando estrategias informales, representaciones y conceptos concretos.

CE02. Observar, formular, explorar y comprobar conjeturas sencillas sobre propiedades y relaciones matemáticas concretas, reconociendo y conectando procedimientos, patrones, regularidades y estructuras.

CE03. Construir modelos matemáticos concretos y utilizar conceptos y procedimientos matemáticos sencillos para abordar e interpretar situaciones, fenómenos y problemas relevantes en el ámbito personal, educativo o social

CE05. Utilizar con corrección el simbolismo matemático, haciendo transformaciones y algunas conversiones entre representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas, para describir y analizar situaciones relevantes del ámbito personal, educativo o social.

CE06. Comprender y producir mensajes orales y escritos concretos de manera informal, empleando un lenguaje matemático sencillo para comunicar y argumentar sobre características, conceptos, procedimientos y resultados relacionados con situaciones del ámbito personal, educativo o social.

CE08. Gestionar las emociones y actitudes implicadas en los procesos matemáticos, aceptando la incertidumbre, las dificultades y los errores que dichos procesos conllevan, y controlando la atención para lograr un aprendizaje significativo y adaptable a diferentes situaciones.

SABERS ESPECÍFICS

- Conjuntos de datos de la vida cotidiana: descripción, interpretación y análisis crítico. Recogida, registro y organización de datos cualitativos y cuantitativos.
- Medidas de centralización (media y moda): interpretación, cálculo y aplicación.
- Conjuntos de datos y gráficos estadísticos de la vida cotidiana: descripción, interpretación y análisis crítico.
- La incertidumbre en situaciones de la vida cotidiana. Cálculo de probabilidades en experimentos.
- Medidas de centralización (media y moda): interpretación, cálculo y aplicación.
- Estrategias de identificación, representación y predicción razonada de términos a partir de las regularidades en una colección de números.
- Técnicas de construcción de figuras geométricas mediante materiales manipulables e instrumentos de dibujo. Propiedades de figuras geométricas.
- Evaluación de resultados de mediciones y estimaciones o cálculos de medidas, razonando si son o no posibles.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 1.2. Utilizar y aplicar estrategias formales básicas aplicando los conceptos y procedimientos que le permiten obtener la solución correcta en un problema o situación problemática.
 - 2.2. Conectar conceptos y relaciones matemáticas en -y mediante- los procedimientos de razonamiento matemático.
 - 3.2. Trabajar matemáticamente sobre un modelo concreto con el fin de obtener soluciones que permiten describir, interpretar y extraer conclusiones sobre una situación real.
-
- 5.1. Manejar las representaciones iconicom manipulatives, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal, educativo y social, respetando las reglas que los rigen.
 - 5.3. Seleccionar el simbolismo matemático adecuado para describir matemáticamente situaciones correspondientes al ámbito personal, educativo y social.
 - 5.2. Realizar conversiones entre las representaciones icónico-manipulativas, numéricas, geométricas y gráficas de objetos matemáticos en situaciones reales del ámbito personal,

educativo y social.

6.1. Interpretar correctamente mensajes orales y escritos que incluyan contenido matemático.

6.2. Comunicar aspectos relacionados con conceptos y procedimientos matemáticos, empleando algunos elementos formales básicos.

6.4. Argumentar y debatir, contrastando con sus compañeros y compañeras, sus propios razonamientos, secundándose en el lenguaje matemático.

8.3. Gestionar los recursos cognitivos y emocionales para reconducir el proceso de aprendizaje en momentos de dificultad o incertidumbre, así como en las situaciones de conflicto derivadas del trabajo en equipo.

CONEIXEMENT DEL MEDI

DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS

UNITATS DIDÀCTIQUES	TEMPORALITZACIÓ
P R I M E R T R I M E S T R E	
Avaluacions inicials	Setembre
1- Viatgem per Europa i Espanya	Setembre - Octubre
2- Quants habitants té la Terra?	Octubre
3- Com podem cuidar la salut?	Novembre
S E G O N T R I M E S T R E	
4- Com ens reproduïm?	Desembre
5- Quin temps fa avui?	Gener
6- L'economia mou el món?	Febrer
T E R C E R T R I M E S T R E	
7- Com es relacionen matèria i energia?	Març
8- Una època de revolucions	Abril
9- Un segle de conflictes i canvis	Maig
10-Grans reptes actuals	Juny

UNITAT 1 – VIATGEM PER ESPANYA I EUROPA

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Realitzarem un viatge en tren que recorregui totes les províncies d'Espanya i els països d'Europa i anirem aprenent la geografia i cultura del país i el continent a on vivim.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Identificar les Comunitats Autònomes, províncies i capitals d'Espanya.
- Identificar els països d'Europa.
- Conèixer la importància del concepte democràcia.
- Distingir i reflexionar al voltant dels conceptes: Dictadura, República, monarquia.
- Conèixer la Constitució Espanyola.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE07. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la

Comunitat Valenciana, d'Espanya.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional

SABERS ESPECÍFICS

- L'organització territorial d'Espanya.
- Drets i deures del ciutadà.
- La Constitució espanyola.
- La democràcia.
- Els processos democràtics en situacions de la vida quotidiana.
- Conductes no sexistes.
- Accions per establir la igualtat entre homes i dones.

CRITERIS D'AVUACIÓ

7.1. Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana i Espanya.

7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del municipi, la Comunitat Valenciana i Espanya.

6.1. Reconèixer i utilitzar les unitats de temps, dècada, lustre, segle i mil·lenni, per a situar i ordenar cronològicament fets rellevants del passat.

4.5. Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa.

UNITAT 2 –QUANTS HABITANTS TÉ LA TERRA?

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es convida l'alumnat a comprovar quin nivell de coneixement té sobre la població mundial i a partir del nostre poble (el Grau) anirem investigant quants habitants té, realitzarem gràfiques, indagarem sobre l'esperança de vida...

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Definir què és la demografia i com calcular la densitat de població d'un territori.
- Explicar les causes de la distribució desigual de la població espanyola.
- Interpretar els indicadors que es s'utilitzen per estudiar la població.
 - Conèixer l'evolució de la població espanyola i els factors que hi intervenen.
 - Explicar les causes i les conseqüències de les migracions.
 - Descriure la situació d'Espanya respecte a les migracions.
 - Exposar les causes i les conseqüències de la despoblació rural.
 - Analitzar l'evolució de la població rural espanyola a partir de diferents gràfics.
 - Conèixer els diferents tipus de gràfics que hi ha per representar la població.
 - Elaborar una gràfica de població d'una ciutat espanyola.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

CE06. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge.

Estratègies de recollida, emmagatzematge i representació de dades que faciliten la comprensió i l'anàlisi.

B.3. Societats i territoris. Alfabetització cívica. Identificació de les característiques demogràfiques dels països desenvolupats i subdesenvolupats.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.4. Identificar hàbits de conducta saludable i segura en l'ús de les tecnologies digitals.

2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions

3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.

6.5. Identificar i analitzar relacions de causalitat, simultaneïtat i successió entre elements destacats del medi social i cultural des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat

3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

6.4. Descriure l'evolució d'algunes formes de vida representatives des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.

UNITAT 3– COM PODEM CUIDAR LA SALUT?

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es parteix d'una primera contextualització per reconèixer la importància d'un cos saludable, què és el que menja cadascú diàriament, portarem envasos d'aliments que mengem diàriament a casa i a partir d'ací farem una pluja d'idees i començarem a aprendre a llegir les etiquetes nutricionals, farem experiments per a saber quant de sucre tenen les begudes...

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer els principals tipus de malalties.
- Buscar en internet el calendari de vacunacions i comprovar si té totes les vacunes.
- Conèixer els hàbits de vida saludables.
- Valorar la seua autoestima i la seua autonomia personal.
- Analitzar si la seua pràctica d'exercici és suficient.
- Conèixer els beneficis d'una dieta equilibrada.
- Interpretar etiquetes alimentàries.
- Conèixer les principals mesures per prevenir accidents domèstics.
- Conèixer els danys causats per les substàncies tòxiques.
- Analitzar els beneficis de fer exercici físic.
- Explicar què hem de fer davant d'una hemorràgia nasal.
- Comprovar la quantitat de sucre d'algunes begudes.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. Projectes de disseny i pensament computacional. Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com a elements per a la cura i el respecte per u mateix i per l'entorn. Sostenibilitat.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.

Bloc 1: Cultura científica. 1.1 Iniciació a l'activitat científica. Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.

1.2.

2.1. Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per a abordar-los.

3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

3.3. Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts.

3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.

4.2. Adoptar i promoure estils de vida saludable que contribuïsquen a la millora del benestar físic, mental i emocional tant individual com col·lectiu.

4.5. Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.

UNITAT 4 – COM ENS REPRODUÏM?

SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Partirem de les fotos que portarà cada alumne des de que va nèixer, així vorem els canvis físics, les etapes de la vida i ens sorgirà la pregunta: D'on venim? I indagarem sobre el procés de reproducció.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Identificar els òrgans de l'aparell reproductor masculí i les seues funcions.
- Elaborar una taula amb les parts de l'aparell reproductor femení i les seues funcions.
- conèixer el procés fins al part.
- Explicar la diferència entre zigot, embrió i fetus.
- Analitzar les diferències entre les cèl·lules sexuals.
- Identificar les característiques de les diferents etapes de la vida.
- Elaborar un dossier sobre el primer any de vida.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 1: L'aparell reproductor i la sexualitat responsable.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. Hàbits per a la salut física, alimentació i nutrició, descans i activitat física com a elements per a la cura i el respecte per u mateix i per l'entorn. Sostenibilitat.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. Acceptació dels canvis físics i emocionals derivats de l'inici de l'adolescència i la pubertat que condicionen unes relacions socials i afectives sanes. Coneixement i acceptació d'un mateix i dels altres.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.

2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.

3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

4.1. Identificar els principals òrgans del cos humà i les seues funcions, relacionant-les amb hàbits de vida saludables.

4.3. Reconèixer i respectar les emocions i sentiments propis i aliens i manejar-los de manera que contribuïsquen al benestar propi i col·lectiu.

4.4. Descriure, explicar i acceptar els canvis que es produeixen en el propi cos en aquest període vital i adoptar hàbits de cura i respecte cap a si mateix i els altres relacionats amb aqueixos canvis.

UNITAT 5.- QUIN TEMPS FA AVUI?

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Començarem amb la visualització de diferents vídeos de distintes parts de món amb climes diversos, a partir d'aquí farem una pluja d'idees del per què d'aquests climes tants diferents en el món i començarem a investigar sobre els factors que influeixen en el clima,

característiques del clima, instruments utilitzats...

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Diferenciar entre temps atmosfèric i clima.
- Reconèixer els instruments que mesuren el temps atmosfèric.
- Identificar els factors que influeixen en el clima.
- Reconèixer les zones climàtiques de la Terra.
- Explicar els diferents tipus de clima que existeixen: temperat, fred i càlid.
- Definir en què consisteix el canvi climàtic.
- Identificar els factors involucrats en el canvi climàtic.
- Explicar les característiques dels climes que hi ha a Europa.
- Conèixer el clima i la vegetació de la Comunitat Valenciana.
- Reconèixer els diferents paisatges que hi ha a Espanya.
- Identificar l'acció de l'home en els paisatges espanyols.
- Identificar els paisatges que hi ha a Espanya.
- Explicar per a què serveixen alguns instruments meteorològics.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

CE08. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

SABERS ESPECÍFICS

- Observació de fenòmens que tenen lloc en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades. Iniciació a l'activitat científica.
- El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge.
- La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural. Estratègies d'utilització del pensament crític, aplicat als diferents resultats obtinguts.
- Factors climàtics: distribució dels climes.
- Factors climàtics: distribució dels climes. Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.
- Observació de fenòmens que tenen lloc en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.
- Concepte d'ecologia, la cura i el respecte pels espais naturals, els animals i les plantes.
- Estratègies per a la gestió de conflictes i promoció de conductes empàtiques i inclusives. Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip. Comprovació, disseny, prototipatge i/o prova. Avaluació. Presentació i comunicació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

- 2.1. Plantejar qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim i identificar possibles fonts susceptibles de proporcionar informació segura, fiable i útil per a abordar-los.
- 2.2. Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim utilitzant tècniques de pensament de disseny i pensament computacional.
- 2.4. Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora.

2.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.

3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

3.2. Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.

5.1. Analitzar i explicar les relacions que es produeixen en un ecosistema o un paisatge significatiu per a l'alumnat tenint en compte els factors naturals i socials.

5.4. Analitzar els canvis que es produeixen en el paisatge i en un ecosistema a conseqüència del pas del temps, de l'acció dels factors naturals i de l'acció humana que actuen sobre ell.

8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.

8.2. *Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.*

UNITAT 6- L'ECONOMIA MOU EL MÓN?

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es convida l'alumnat a comprovar quin nivell de coneixement té sobre el funcionament de les empreses i l'economia. A partir d'empreses que l'alumnat propose crearem grups i indagaran i conformaran la seua pròpia empresa amb el càrrecs i personal necessari per a que puga funcionar.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conéixer com es classifiquen les empreses.
- Analitzar com s'organitza una empreses.
- Conéixer les vies de pagament.

- Interpretar la distribució dels ingressos i les despeses.
- Identificar què és un pressupost.
- Diferenciar entre impostos directes i impostos indirectes.
- Analitzar un gràfic sobre la distribució dels impostos.
- Conèixer el funcionament de les empreses.
- Definir què és una empresa sostenible.
- Analitzar la bretxa salarial de gènere a Espanya.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 3: Societats i territoris. Alfabetització cívica. Economia domèstica: noció de diners, despeses i ingressos, estalvi, compte bancari, moneda i targeta de crèdit.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies per a fer un ús segur de la tecnologia i l'entorn digital personal d'aprenentatge: contrasenyes secretes, cessió d'imatges o informació personal, publicitat i correus no desitjats, phishing.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. El paisatge, agents que el transformen, conscienciació sobre l'acció de l'home en el paisatge. Desenvolupament sostenible. La petjada ecològica dels éssers humans en l'entorn natural.

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. Drets, deures i responsabilitats de l'alumnat com a consumidor conscienciat ecològicament.

CRITERIS D'AVUACIÓ

- 1.2. Comunicar-se utilitzant plataformes i aplicacions en línia, principalment el correu electrònic, fòrums i xats, aplicant les normes de la netiqueta.
- 1.5. Identificar conductes segures i poc segures en l'ús de la tecnologia, relacionades amb les identitats falses i la protecció antivirus.
- 2.2. Proposar diferents solucions a qüestions o problemes relacionats amb l'entorn natural, social o cultural pròxim utilitzant tècniques de pensament de disseny i pensament computacional.
- 2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.
- 3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.
- 5.2. Analitzar críticament l'impacte que suposa l'acció humana en el medi tant a nivell local com global.

UNITAT 7- COM ES RELACIONEN MATÈRIA I ENERGIA?

SITUACIÓ D'APRENTATGE

S'utilitza el desenvolupament sostenible com a estímul inicial de l'aprenentatge i de contextualització i per a l'activació de coneixements previs. S'ofereix a l'alumnat l'oportunitat d'indagar sobre els seus sabers relatius a l'impacte de l'ésser humà en el medi ambient

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Reflexionar sobre les formes d'energia i el seu ús sostenible.
- Calcular la densitat d'un líquid.
- Descriure l'aspecte de les mesclures homogènies i heterogènies.
- Classificar materials segons que l'origen siga animal, vegetal o mineral.
- Reflexionar sobre els avantatges i els inconvenients dels ordinadors.
- Explicar què són les fonts d'energia no renovables i els seus inconvenients.

- Explicar els efectes de la calor sobre la temperatura d'un cos.
- Fer un experiment en grup sobre la projecció de la llum en línia recta.
- Experimentar com es produeix la combustió.
- Elaborar un tríptic sobre les fonts d'energia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE04. Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. Projectes de disseny i pensament computacional. Tècniques cooperatives senzilles per al treball en equip. . Observació del medi natural o social; admiració d'un tema concret.

Bloc 1: Cultura científica. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

Bloc 1: Cultura científica. 1.1 Iniciació a l'activitat científica. Observació de fenòmens que succeeixen en el seu entorn natural, social i cultural pròxim, i realització de prediccions raonades.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.

1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració.

3.3. Dissenyar i realitzar de forma guiada experiments senzills utilitzant de manera segura els instruments i dispositius apropiats, realitzant observacions i mesuraments precisos, i registrant els resultats obtinguts.

3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.

4.5. Reconèixer, respectar i valorar les diferències individuals com una riquesa, especialment en el que concerneix la identitat de gènere.

UNITAT 8- UNA ÈPOCA DE REVOLUCIONS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es convida l'alumnat a reconèixer els canvis que van marcar l'edat contemporània i es genera interès a aprofundir-ne el coneixement. Exposarem la SA a modo de còmic.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Identificar els canvis en l'agricultura i en la indústria que va comportar la Revolució Industrial.
- Fer una exposició oral a classe sobre la màquina de vapor.
- Conèixer quines conseqüències polítiques va tenir la Il·lustració.
- Resumir les característiques de l'absolutisme i el liberalisme.
- Aprofundir en el coneixement de la monarquia dels Borbons.
- Analitzar la societat de classes.
- Analitzar el funcionament d'un telar automàtic del segle XIX.
- Conèixer l'aportació d'Ada Lovelace a la Revolució Industrial.
- Conèixer les condicions de la feina infantil en el segle XIX.
- Elaborar un esquema creatiu sobre la feina infantil durant la Revolució Industrial.
- Descriure la principal activitat econòmica del segle XIX a Espanya i els canvis que va portar la industrialització.
- Analitzar els canvis polítics amb l'ajuda d'un gràfic.
- Conèixer alguns dels articles de la Constitució de 1812.
- Conèixer els períodes i els sistemes de govern del Sexenni Democràtic i l'inici de la Restauració monàrquica.

- Analitzar la pèrdua de les últimes colònies.
- Comparar el dia a dia de dues dones del segle XIX que pertanyen a classes socials diferents.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació.

CE06. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.

CE08. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 3: Societats i territoris. Societats en el temps. Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).

La societat de l'antic règim i revolució liberal, així com els canvis socials i econòmics produïts a Espanya.

Noció de canvi, continuïtat, simultaneïtat i durada i evidència.

Tipologia, paper social i cultural del patrimoni.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. Projectes de disseny i pensament computacional. Identificació d'objectius, necessitats, dubtes o problemes.

Bloc 1: Cultura científica. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

CRITERIS D'AVUACIÓ

- 1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració.
- 2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions
- 3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.
- 3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.
- 6.2. Situar espacial i temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya mostrant la seua interrelació i incorporant la perspectiva de gènere.
- 6.3. Situar i ordenar cronològicament els canvis de major rellevància en la humanitat, des de l'Edat mitjana fins a l'actualitat.
- 8.2. Desenvolupar conductes de respecte, cura i manteniment del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i proposar accions per a la seua conservació i difusió.

UNITAT 9- UN SEGLE DE CONFLICTES I CANVIS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es convida l'alumnat a entendre les causes i les conseqüències dels conflictes bèl·lics més importants del segle XX. Es convida a raonar sobre el que s'ha après i es promou la concienciació sobre el paper de les dones en la societat i la igualtat de gènere. Aquesta SA és una continuació de l'anterior i la continuarem treballant con un còmic.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Descriure la Segona Revolució Industrial.
- Analitzar el colonialisme i les causes de la Primera Guerra Mundial.
- Aprofundir els sistemes d'aliances.
- Aprofundir l'aparició dels règims totalitaris.
- Elaborar un eix cronològic sobre el període d'entreguerres.
- Analitzar les causes i les conseqüències de la Segona Guerra Mundial.
- Comprendre l'impacte del mur de Berlín analitzant-ne els fets.
- Conèixer les característiques dels nous estils arquitectònics.
- Analitzar l'evolució de les arts plàstiques.
- Analitzar l'art del segle XX a la Comunitat Valenciana.
- Analitzar les situacions que van portar a l'esclat de la Guerra Civil Espanyola.
- Aprofundir sobre la Guerra Civil Espanyola: bàndols, desenvolupament i desenllaç.
- Enumerar les característiques principals del règim de Franco.
- Extreure conclusions sobre el final de franquisme i les eleccions democràtiques.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació

CE06. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.

CE07. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.

CE08. Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la

Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 1: Cultura científica. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Presentació de la informació: document (estructura, diferents tipografies, inserció d'imatges...)

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Bloc 3: Societats i territoris. Societats en el temps. Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).

Bloc 3: Societats i territoris. Alfabetització cívica. Reconeixement de l'organització política i territorial d'Espanya.

Bloc 3: Societats i territoris. Societats en el temps. Tipologia, paper social i cultural del patrimoni.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.

1.3. Crear textos, presentacions i vídeos en format digital utilitzant pautes per a la seua elaboració.

2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.

2.4. Avaluar, de forma guiada, el procés seguit en les diferents fases del disseny i desenvolupament d'un projecte senzill i identificar possibilitats de millora.

3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.

6.2. Situar espacial i temporalment els fets socials i persones rellevants de la història de la Comunitat Valenciana i d'Espanya

7.2. Distingir les característiques i funcionament de l'estructura política i territorial del municipi, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea

8.1. Identificar i valorar alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural d'Espanya i descriure les seues característiques més destacades, incloent la seua localització geogràfica i el seu origen històric.

UNITAT 10- GRANS REPTES ACTUALS

SITUACIÓ D'APRENTATGE

Es convida l'alumnat a reconèixer les potències mundials del segle XX i XXI i entendre'n l'evolució i la història i a valorar els moviments ciutadans que es comprometen per un món millor. Es convida a raonar sobre allò que promou la conscienciació de la necessitat de lluitar per una societat més justa i igualitària.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Raonar la rivalitat dels Estats Units i la Unió Soviètica durant la guerra freda.
- Investigar què vol dir la globalització i d'on sorgeix aquest concepte.
- Analitzar quines són les característiques dels països en vies de desenvolupament.
- Elaborar un eix cronològic amb les diferents dates de la creació de la Unió Europea.
- Enumerar les institucions de la Unió Europea.
- Debatre sobre els avantatges i els inconvenients de la moneda única.
- Valorar els avantatges i els inconvenients de l'ús d'intel·ligència artificial.
- Fer un debat sobre la intel·ligència artificial.
- Examinar els principals conflictes bèl·lics dels segles XX i XXI.
- Aprofundir en l'anàlisi de la crisi dels refugiats.
- Analitzar els moviments socials principals que es comprometen per un món millor.
- Conèixer la funció de la Nova Agenda Urbana de l'ONU.
- Identificar les característiques de la ciutat sostenible.
- Conèixer les tendències de l'arquitectura actual.

- Analitzar les expressions artístiques que apareixen en les arts plàstiques del segle XXI.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE01. Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.

CE02. Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.

CE03. Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l professorat, el raonament científic i l'experimentació

CE05. Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.

CE06. Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.

CE07. Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.

SABERS ESPECÍFICS

Bloc 1: Cultura científica. 1.2 La vida en el nostre planeta. Equilibri entre el desenvolupament social i econòmic i la defensa del medi ambient.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. Projectes de disseny i pensament computacional. Pensament algorítmic.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. Projectes de disseny i pensament computacional. Expressió de diferents solucions o respostes.

Bloc 2: Tecnologia i digitalització. 2.1. Digitalització de l'entorn personal d'aprenentatge. Estratègies de cerca d'informació guiades, segures i eficients: valoració, discriminació, selecció, organització, contrast i comparació.

Bloc 3: Societats i territoris. Alfabetització cívica. Aproximació a la Unió Europea: organització territorial, institucions, competències i responsabilitats.

Bloc 3: Societats i territoris. Societats en el temps. Cronologia històrica. Períodes cronològics i grans edats de la Història. Unitats de mesura (dècada, segle).

CRITERIS D'AVUACIÓ

1.1. Buscar informació en Internet, de forma guiada, segura i eficient, usant dispositius, programes i aplicacions informàtiques senzills.

2.3. Elaborar cooperativament un producte final que done solució a un problema senzill de disseny relacionat amb l'entorn natural, social o cultural pròxim, establint uns objectius precisos i provant diferents prototips o solucions, utilitzant de manera segura les eines, dispositius, tècniques i materials adequats.

2.5. Presentar el resultat d'un projecte senzill de disseny, explicant els passos seguits, i valorar si la solució obtinguda o el prototip elaborat compleix o no amb els seus objectius. Identificar possibles reptes per a futurs projectes.

3.1. Mostrar curiositat de manera sostinguda sobre diferents qüestions relacionades amb el medi natural, social o cultural, buscant informació de manera sistemàtica i formulant preguntes sobre elles.

3.2. Buscar, seleccionar, contrastar i organitzar informació, recorrent a diferents fonts segures i fiables, sobre el medi natural, social i cultural pròxim.

3.4. Identificar diferents respostes donades a preguntes relacionades amb l'entorn natural, social i cultural pròxim, contrastar-les amb la informació obtinguda de fonts fiables i segures i formular una conclusió personal.

5.3. Participar activament en l'elaboració i formulació de propostes d'actuació raonades, viables i sostenibles orientades a la conservació i cura del medi ambient i el paisatge.

7.1. Identificar i descriure els elements, estructura i funcions dels principals òrgans de govern del municipi, la província, la Comunitat Valenciana, Espanya i la Unió Europea, i reconèixer la seua funció i responsabilitat en el benestar de les persones i en la millora de la convivència social.

9- MESURES D'ATENCIÓ PER A LA RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ

La programació té un caràcter flexiu i intenta respondre a les necessitats que poden sorgir a l'aula. S'utilitzarà un material didàctic que permeti ajustar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les diferències individuals de l'alumnat, així com el treball en grups flexibles, activitats de reforç i consolidació.

S'ha de tindre en compte l'alumnat amb necessitats educatives especials, amb dificultats específiques d'aprenentatge, amb altes capacitats intel·lectuals, amb integració tardana en el sistema educatiu i altres amb necessitats no diagnosticades, però que requereixen una atenció específica per estar en risc, per la seua història familiar...

Segons l'alumnat es planificaran els reforços, la ubicació d'espais, la gestió de temps grupals per a afavorir la intervenció individual...

Partint de la diversitat com una de les característiques de la condició humana i el reconeixement de les diferències al procés d'aprenentatge, tindrà en compte els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat i les diferents cultures presents a la meua aula.

Així les mesures que es prendran seran les següents:

- Alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge: s'utilitzaran variacions dels recursos materials amb els que presente els continguts per tal de facilitar-los el camí i rebre un suport dins de l'aula.
- Alumnat amb altes capacitats intel·lectuals: es faran activitats que els permeti profunditzar, deixant que decidisquen ells mateixos els camps en els que els interessa aprofundir. També estaran implicats en la tutorització dels seus companys/es, la qual cosa millora molt positivament el procés d'ensenyament-aprenentatge de tots.
- Alumnat amb necessitats educatives especials: hi ha alumnes que per les seues característiques individuals necessiten ser atesos per la mestra de Pedagogia Terapèutica o el mestre d'Audició i Llenguatge.
- Alumant amb integració tardana al sistema educatiu: es tindrà en compte la seua procedència, el nivell curricular que tinga i si té assolit l'idioma espanyol o no. Segons les seues característiques s'actuarà facilitant el seu aprenentatge de la llengua amb ajuda de la mestra de compensatòria. A l'aula la diversitat cultural es considerat un aspecte positiu que ha enriqueix el procés d'ensenyament-aprenentatge. D'aquesta manera es potencien les aportacions d'aquests alumnes en relació amb els continguts.

10 - METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

10.1 - METODOLOGIA GENERAL

Treballar de manera competencial a l'aula, suposa un canvi metodològic important, el docent passa a ser un gestor de coneixement de l'alumnat i l'alumne/a adquireix un grau de protagonisme més gran.

La LOMLOE estableix dues línies metodològiques i d'actuació clarament definides i, alhora, vinculades entre si, que constitueixen la base sobre la qual es desenvolupa aquest marc curricular:

- El desenvolupament d'un model d'aprenentatge i d'una metodologia d'ensenyament competencials.
- La implementació d'un sistema d'ensenyament inclusiu que tingui en compte tot l'alumnat.

El Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) és l'instrument que, d'una forma prioritària, facilita aquestes dues finalitats educatives i constitueix l'eina metodològica a través de la qual es possibilita el caràcter integrador i inclusiu de l'ensenyament tal com es concep en el nou currículum.

Per això, la LOMLOE:

- Prioritza i defineix com a eix de l'ensenyament i de l'aprenentatge el desenvolupament de la competències de tot l'alumnat.
- Estableix, des d'aquest eix competencial, els principis del DUA com l'instrument d'un ensenyament inclusiu i competencial que facilita el desenvolupament de cada alumna i alumne.

La LOMLOE estableix en el seu Preàmbul la importància de l'aplicació dels principis del DUA com a element central de l'ensenyament destacant “la necessitat de proporcionar a l'alumnat múltiples mitjans de representació, d'acció i expressió i de formes d'implicació en la informació que se li presenta”.

L'objectiu és oferir una gran diversitat de recursos i propostes que s'adeqüin de la forma el més individualitzada possible a tot l'alumnat. Aquest nou model curricular insisteix, per tant, en la necessitat d'oferir un ensenyament inclusiu a partir d'aquests principis, objectius i pautes:

10.2 - METODOLOGIA ESPECÍFICA

La metodologia a l'aula serà activa, constructiva, globalitzadora i motivadora per a l'alumnat, partint dels coneixements previs perquè l'aprenentatge siga significatiu, fomentant la integració de tots l'alumnat i atenent-los de manera individualitzada segons les seues necessitats, tenint en compte la diversitat de l'aula.

LLENGÜES

L'alumnat s'ha d'iniciar en l'ús del llenguatge com a instrument de comunicació oral i escrita, de representació, d'interpretació i de comprensió de la realitat. Cal que dotem l'alumnat de ferramentes perquè puguem desenvolupar-se en contextos múltiples dominant la llengua oral i escrita d'una manera funcional.

Hem de tindre en compte que cada escolar presenta unes fortalezes individuals que cal que continue desenvolupant. Aquestes fortalezes ens ajudaran a definir la predominança de cada una de les intel·ligències pròpies, per la qual cosa les tasques que ha de dur a terme estaran pensades des de la teoria de les Intel·ligències Múltiples per a fer possible que tot l'alumnat arribe a comprendre els continguts que ha d'adquirir per tal d'assolir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea, els infants s'inicien en el desenvolupament de les habilitats del llenguatge, per a això, hauran de manejar diferents destreses que impliquen el treball en grup col·laboratiu com una manera d'entrenar la capacitat empàtica de posar-se al lloc d'altres persones i saber expressar segons el context i la intenció comunicativa el que pot passar en situacions reals i quotidianes.

Els continguts de l'àrea de les llengües s'organitza al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats a context real. És important que treballem la part competencial de manera que el coneixement es transforme en acció i s'aplique a projectes reals pròxims a l'alumnat.

MATEMÁTICAS

Necesitamos entrenar de manera sistemática los procedimientos que conforman el andamiaje de la asignatura. Si bien la finalidad del área es entrenar el razonamiento lógico mediante la resolución de problemas, necesitamos dotar a los alumnos de herramientas para poder desarrollar este aspecto. Para ello necesitamos un cierto grado de entrenamiento individual y trabajo reflexivo de procedimientos básicos de la asignatura:

algoritmos de cálculo, propiedades, lenguaje matemático, operaciones, cálculo mental...

En algunos aspectos del área, sobre todo en aquellos que pretenden el uso sistemático de procesos de razonamiento lógico, el trabajo en grupo colaborativo aporta, además del entrenamiento de habilidades sociales básicas y enriquecimiento personal desde la diversidad, una herramienta perfecta para discutir y profundizar en contenidos de ese aspecto.

Por otro lado, cada alumno parte de unas potencialidades que definen sus inteligencias predominantes, enriquecer las tareas con actividades que se desarrollen desde la teoría de las inteligencias múltiples facilita que todos los alumnos puedan llegar a comprender los contenidos que pretendemos adquirir para el desarrollo de los objetivos de aprendizaje.

En el área de Matemáticas es indispensable la vinculación a contextos reales, así como generar posibilidades de aplicación de los contenidos adquiridos. Para ello, las tareas competenciales facilitan este aspecto, que se podría complementar con proyectos de aplicación de los contenidos.

CONEIXEMENT DEL MEDI

L'alumnat s'ha d'iniciar en el coneixement i l'ús algunes de les estratègies i tècniques habituals en l'activitat científica, com l'observació, la identificació, l'anàlisi de problemes, l'organització i el tractament de dades, l'experimentació, la recerca de solucions..., Aquesta àrea també integra diverses disciplines que estudien les persones com a éssers socials i la seua realitat (els aspectes geogràfics, sociològics, econòmics i històrics). L'objectiu és aprendre a viure en societat, coneixent els mecanismes fonamentals de la democràcia i respectant les regles de la vida col·lectiva. Per això, l'alumnat ha d'iniciar-se a conèixer i a utilitzar destreses i estratègies per a poder donar resposta a allò que se li demana, a fi d'aconseguir els objectius proposats.

Hem de tindre en compte que cada alumne/a parteix d'unes fortaleces individuals que cal continuar desenvolupant. Aquestes fortaleces ens ajudaran a definir el predomini de cada una de les seues intel·ligències, per la qual cosa les tasques que es realitzaran estaran pensades des de la teoria de les Intel·ligències múltiples com a possibilitat perquè tot l'alumnat arribe a comprendre aquells continguts que necessita adquirir per a aconseguir els objectius d'aprenentatge que pretenem.

En aquesta àrea l'alumnat s'inicia a posar en pràctica els nous coneixements, a experimentar i a comprovar la seua necessitat i utilitat reflexionant sobre el que s'ha après i traient conclusions per a la seua vida. Per això, el treball en grup cooperatiu serà un dels pilars per a entrenar qüestions d'habilitats socials i aspectes de contingut que ajudaran a

consolidar encara més tot el que s'ha treballat.

ATENCIÓ EDUCATIVA

Els estudiants han de formar-se en la reflexió i la vivència dels valors al llarg de tota l'Educació Primària; per a això, hauran de formar-se en el respecte dels drets humans i les llibertats fonamentals, i preparar-se per a assumir una vida responsable en una societat lliure i tolerant amb les diferències.

Hem de tindre en compte que cada alumnat parteix d'unes fortaleeses individuals, que ajudaran a construir la seua identitat individual per a poder arribar a construir una societat col·lectiva amb valors cívics i socialment reconeguts.

Cada una de les fortaleeses individuals de l'alumnat ens ajudarà a definir la predominança de cada una de les seues intel·ligències, per la qual cosa les tasques a realitzar estaran pensades des de la teoria de les intel·ligències múltiples, com a possibilitat que tot l'alumnat arribe a adquirir tots aquells aspectes que necessita per a poder desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.

En aquesta àrea, l'alumnat s'inicia en el desenvolupament de l'estimulació del pensament crític, l'assimilació de valors, la presa de decisions des de judicis morals i la resolució de problemes, per la qual cosa hauran de manejar diferents destreses que impliquen el treball en grup col·laboratiu com una manera d'entrenar les diferents habilitats. Aquestes desenvoluparan la capacitat de crear espais de convivència pacífica i democràtica amb uns valors socialment reconeguts.

Els continguts de l'àrea de Valors socials i cívics estan organitzats al voltant d'uns conceptes fonamentals vinculats al context real; serà important treballar la part competencial de manera que el coneixement es transforme en acció i aplicar-lo a projectes reals pròxims a l'alumnat.

10.3 - ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE

Per tal d'adaptar-nos a les necessitats educatives de cada alumne/a, en cada situació d'aprenentatge necessitaré utilitzar diferents tipus d'estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.

- Realització de treballs en grup i individuals.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposicions de l'alumnat i del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball especialment aquelles que desenvolupen la competència digital.

A més d'aquestes tindrem en compte altres estratègies importants com:

- Aprendre a aprendre: Instruments de treball per aconseguir una bona gestió d'aula, orientada a millorar la capacitat dels alumnes per aprendre a aprendre, perquè siguin autònoms, perquè segueixin les pautes de funcionament amb un bon clima d'aula. L'objectiu és aconseguir que l'alumne cada vegada sigui més autònom en relació al seu aprenentatge i es fomente una cohesió social dins de l'aula.
- Treball cooperatiu: Fa que els alumnes treballen i aprenguen de forma conjunta, en equip, establint relacions socials positives entre ells i que cada alumne/a se senta responsable del treball a fer.
- Dos mestres a l'aula: Pretén atendre i augmentar el suport a tot l'alumnat de l'aula, adequant la programació i la intervenció per garantir una atenció més personalitzada.
- La tutoria entre iguals: Quan un alumne/a ensenya i l'altre aprèn s'estableix una relació cooperativa entre les parelles d'alumnes, sota el guiatge del mestre. Entenc la tutoria entre iguals com una forma de treball cooperatiu, que pot ser molt eficaç per ensenyar i aprendre a treballar per parelles i per abordar alguns aprenentatges. Suposa èxits considerables per a tots els alumnes
- Racons/tallers: Per tal que l'alumne/a trebal·le de forma autònoma, individual o en parelles, en diferents espais dins de l'aula, amb material divers i amb continguts conegut

11 – SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS

En totes les assignatures tenim

- El llibre de l'alumnat.
- La guia didàctica per a la mestra.
- Els recursos fotocopiabls: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, fitxes per a millorar la comprensió oral i dictats per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

- El llibre digital: audició i recursos per a treballar la lectura i activitats interactives per a treballar els continguts lèxics, gramaticals, ortogràfics, d'expressió i de literatura de la unitat.
- Material propi fabricat: cartells sobre els continguts treballats, fitxes, jocs educatius...
- Projector, ordinador i tabletes.
- Vídeos, cançons, contes, pel·lícules.
- Pissarra.
- Material d'oficina no inventariable: tisores, retoladors, llapis de colors, folis, cartolines, pegament...

12 – ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE.

Normalment totes les classes les donem a aula i s'organitza l'espai segons les activitats i exercicis a realitzar tenint en compte el mobiliari, il·luminació, temperatura, materials, el temps disponible...

A la classe treballarem tant de manera individual com per parelles, xicotets o grans grups; d'aquesta manera es fan treballs cooperatius, tutorització per parelles, racons, tallers de lectura...

També hi ha espais compartits amb l'alumnat d'altres etapes educatives dins del centre tant interiors com exteriors. Aquests són:

- Aula de música.
- Aula d'anglès.
- Aules on fem els tallers interdisciplinars/intercicles.
- Biblioteca.
- Sala d'informàtica.
- Sala d'usos múltiples.
- Gimnàs.
- Patis

13- UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

Les TIC en educació obrin una porta als nous models metodològics centrats en l'alumne i l'aprenentatge per investigació, a més, ressalten que les tecnologies s'adapten als interessos de l'alumnat, aconseguint una major motivació a les aules, a causa del

dinamisme dels seus serveis (vídeo, àudio i text es conjuguen per a facilitar tasques noves). A més a més, faciliten entorns d'aprenentatge en els quals l'assaig i error i l'anàlisi de l'aprenentatge (autoavaluació) formen part de l'ensenyament.

La utilització d'estratègies educatives atractives per a l'alumnat estimula a aquest i aconsegueix major implicació en les tasques escolars. L'alumnat aconseguirà millors resultats i una visió molt més positiva de l'escola, ja que veu a aquesta com un lloc per a aprendre i viure noves experiències. L'escola ha de ser un lloc en el qual xiquets i xiquetes desenvolupen tot el seu potencial tant físic com mental, ha de propiciar el major aprenentatge possible i per consegüent hem d'obtenir alumnat capaç d'enfrontar-se a la societat amb les millors garanties d'èxit.

Amb la inclusió de les TIC i la seua correcta utilització aconseguim una escola viva, que garanteix el desenvolupament i que proporciona noves maneres d'aprendre, eliminant barreres espaciotemporals, augmentant les possibilitats d'informació, creant escenaris més atractius, interessants i flexibles per a l'aprenentatge, potenciant l'autoaprenentatge i facilitant una formació permanent.

Amb tot això es potencia una classe en la qual principalment el professorat orienta i l'alumnat és partícip del seu propi aprenentatge i s'esforça per a resoldre els seus propis desafiaments.

Així, podríem dir que les TIC s'apliquen en el procés de ensenyament-aprenentatge amb la utilització de:

- L'ordinador, la pantalla i el projector: treballant amb el llibre digital, realitzant activitats interactives sobre els continguts de cada àrea, visualitzant fotos i vídeos, fent recerca d'informació o posant música.
- Les tabletas: les utilitzem per fer activitats interactives i jocs educatius.
- Aula d'informàtica: cada mestre/a pot apuntar-se en una graella per utilitzar algun dia a la setmana aquesta aula i treballar amb el seu alumnat.

14– FOMENT A LA LECTURA

Llegir és un procés lingüístic cognitiu complex que no sols implica l'habilitat de descodificar fonemes-grafies, sinó també les capacitats de comprendre el text i d'interpretar per part del lector. A més, a això s'afegeix reconèixer el gran nombre de contextos comunicatius i les intencionalitats en què se situen els textos.

En Primària, la lectura és un pilar fonamental des d'on s'erigeixen els altres aprenentatges, la seua òptima adquisició fa que l'alumne es desenvolupe amb èxit en l'àmbit escolar i quotidià i en el desenvolupament de la seua personalitat.

Al començament d'aquesta etapa, l'alumne/a es troba en ple desenvolupament de les destreses o habilitats lectores. El maneig i domini d'aquestes habilitats lectores tan diverses per part de l'alumne/a portarà a l'objectiu últim de l'ensenyança de la lectura: que lliça de manera eficaç.

Per això, la lectura es fomenta diàriament a classe i de diferents maneres:

- Lectura individual: quan hi ha que realitzar qualsevol activitat o quan cada alumne agafa un llibre de classe i llig tranquil·lament.
- Lectura conjunta: totes les setmanes llegim un llibre de manera conjunta i després traiem conclusions i fem comprensió i expressió oral.
- Projecte din de classe: l'alumnat, una vegada a la setmana fa taller de comprensió lectora.
- Biblioteca d'aula: S'utilitza quan algú acaba una feina i té una estona lliure o a vegades utilitzem una classe per agafar llibres i fer lectura individual o conjunta. A més, l'alumnat pot agafar llibres per emportar-se a casa.
- Biblioteca de centre: Una vegada per setmana baixem a la biblioteca per a agafar llibres per a casa, a més, a vegades baixem per estar una estona i fer lectures o activitats. Ací tenim major nombre de recursos; de diferents nivells i àmbits, i de diversos idiomes.

Les funcions de les biblioteques fan que l'alumnat pugui completar informació, motivar l'interès per la lectura i l'hàbit lector en qualsevol de les àrees, al mateix temps que és una tasca que serveix com a activitat d'ampliació o de reforç.

15 – INSTRUMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ I MODELS DE REGISTRE

		Sempre	Sovint	A vegades	Mai	Milliores
Curriculum, programació i avaluació	1. La meua programació està basada en el marc legal actual i el nivell dels meus estudiants					
	2. Els meus sabers bàsics s'han establert d'acord amb les competències específiques que vull que desenvolupe el meu alumnat					
	3. Establis i compartisc explícitament els criteris d'avaluació, de qualificació i els instruments d'avaluació i autoavaluació					
	4. Tinc en compte a tots els agents de la comunitat educativa, incloent la relació amb les famílies					
Inclusió	5. Establis i seqüencie el context de manera gradual i adaptada a tots els meus estudiants					
	6. Planifique les sessions d'una manera flexible, ajustant les activitats i recursos a la diversitat del meu grup d'estudiants					
Gestió de la classe	7. Ajuste les activitats suggerides als temps de les sessions i als ritmes dels meus estudiants					
	8. Soc capaç de crear una atmosfera motivadora i respectuosa on els meus estudiants puguin créixer i desenvolupar la seua personalitat i habilitats					
Coordinació	9. La meua coordinació amb la resta de l'equip docent és fluïda i pràctica					
	10. En la comunicació amb les famílies tracte de garantir la cooperació i col·laboració					
Formació i innovació	11. Me forme mitjançant cursos que són interessants per a l'aplicació a l'aula					
	12. Busque recursos innovadors i motivants per a l'alumnat					

Rúbrica de la llibreta

	Expert/a	Avançat/da	Aprenent	Novell
Ordre	Escrius sempre la data i totes les activitats estan ordenades cronològicament	La majoria de les activitats estan ordenades cronològicament i sols ficar la data	No sols ficar la data i/o algunes activitats estan desordenades	No fiques la data i les activitats estan desordenades
Neteja	No hi ha ratllades ni corrector, respectes els dos marges.	No hi ha ratllades i respectes algun dels marges .	Hi ha alguns ratllades i excés de tipp-ex. No respectes els marges.	Hi ha molts tatxons, no fas servir tipp-ex i no respectes els marges
Ortografia	No tens més de 2 faltes d'ortografia per pàgina.	Hi ha un màxim de 5 faltes ortogràfiques i les has corregit. O hi ha un màxim de 3 faltes sense corregir.	Hi ha un màxim de 10 faltes ortogràfiques i les has corregit. O hi ha un màxim de 5 faltes sense corregir.	Hi ha més de 10 faltes ortogràfiques sense corregir per cada pàgina.
Treball diari	Portes les feines al dia i corregeixes les activitats.	De vegades oblides les tasques, però les acabes abans de la revisió. Normalment corregeixes les activitats.	De vegades oblides tant portar les tasques com presentar-les el dia de la revisió de llibreta	No realitzes mai les tasques ni les tens acabades el dia de la revisió. Tampoc no les corregeixes.

ANNEX 1

VALENCIÀ											
T R I M E S T R E	TIPOLOGIA TEXTUAL	COMPRESIÓ ORAL	COMPRESIÓ ESCRITA	EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	GRAMÀTICA	LÈXIC	ORTOGRAFIA	CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	PLA LECTOR
	Relació amb CE	CE2,6,7	CE3,6,7,8	CE4,6,7	CE5,6,7	CE2,3,4,5	CE2,3,4,5	CE3,5	CE1,2,3,4,5,7	CE9	CE
1	NARRATIU (Diari personal i d'experiències)	Lectura de diaris Redacció d'experiències Elaboració del seu propi diari personal				Classes d'oracions. Les interjeccions. Pronoms personals forts i febles.	Camps semàntics: ampliació de vocabulari.	Regles accentuació.	Llenguatge inclusiu	Sentit estètic i creatiu.	Lectura trimestral relacionada amb la tipologia
2	CONVERSACIONAL (teatre)	Lectura, interpretació i dramatització d'una obra de teatre.				L'adverbi i les locucions adverbials. Preposicions i enllaços.	Connectors temporals i espacials. Frases fetes.	S sorda i s sonora. Regles generals ortografia	Elements de la comunicació	Elements: narrador, personatges, espai i temps, autors/es de teatre...	
3	RETÒRIC (poesia i literatura)	Lectura, anàlisi i recital de poemes.				L'oració. Anàlisi del subjecte. Grup nominal.	Recursos literaris: comparació, hipèrbole, metàfora, aliteració i joc de paraules. Èpoques literàries.	X,TX, IG, IX Regles generals ortografia	Ampliació de vocabulari: diminutius, augmentatiu, arcaïsmes...	Referents literaris (poetes i poetesses), corrents, obres... Estrofes i versos Sentit estètic i creatiu	

ANNEX 1

CASTELLÀ											
T R I M E S T R E	TIPOLOGIA TEXTUAL	COMPRESIÓ ORAL	COMPRESIÓ ESCRITA	EXPRESSIÓ ORAL	EXPRESSIÓ ESCRITA	GRAMÀTICA	LÈXIC	ORTOGRAFIA	CONEIXEMENT DE LA LLENGUA	EDUCACIÓ LITERÀRIA	PLA LECTOR
	Relació amb CE	CE2,6,7	CE3,6,7,8	CE4,6,7	CE5,6,7	CE2,3,4,5	CE2,3,4,5	CE3,5	CE1,2,3,4,5,7	CE9	CE8
1	INSTRUCTIU (tutorial)	Lectura, visualització i producció de textos instructius. Creació de videotutorials.				El verb: anàlisi, models de conjugació, regulars i irregulars	Connectors temporals	Els signes de puntuació	Diccionaris i recursos web Lenguatge formal i informal	Ampliació de la (validesa) informació a través de mitjans de comunicació i TIC Lenguatge formal i informal	Lectura trimestral relacionada amb la tipologia
2	EXPOSITIU (fullet informatiu)	Lectura, anàlisi i producció de textos expositius. Creació de fullets informatius. Presentació d'un treball de recerca.				Els determinants: demostratius, possessius, numerals i indefinits	Camp semàntic: ampliació de vocabulari	Accentuació i dièresi		Ampliació de la (validesa) informació a través de mitjans de comunicació i TIC	
3	ARGUMENTATIU (article d'opinió)	Presentació i lectura d'articles d'opinió Elaboració i redacció d'articles on expressen la seua opinió sobre temes actuals que els causen interès				L'oració: Anàlisi del predicat (nominal i verbal)	Connectors dels discurs i argumentatius	Repàs de regles generals d'ortografia	Concordança Subjete i predicat Complements		

CONCRECIÓ CURRICULAR: VALENCIÀ I CASTELLÀ	
Competència específica	Criteris d'avaluació

ANNEX 1

		6é	4t	2n
CE 1. Reconèixer la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, a través del contacte amb les llengües de l'alumnat i de l'entorn; evitar prejudicis lingüístics, i valorar aquesta diversitat com una riquesa cultural.		1.1. Identificar i valorar les varietats lingüístiques de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i del món.	1.1. Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn.	2CLL1.1Identificar les varietats lingüístiques de l'entorn de l'aula
		1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives dels àmbits personal, social i educatiu.	1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives habituals.	2CLL1.2Mostrar interès per l'ús del valencià en situacions comunicatives de l'aula.
		1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn, i identificar-ne les característiques bàsiques.	1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes expressions d'ús habitual.	2CLL1.3Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques del seu entorn immediat, i identificar algunes paraules del vocabulari bàsic.
		1.4. Detectar en contextos pròxims, de manera guiada, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i valorar la pluralitat lingüística del món com una font de riquesa cultural.	1.4. Identificar en contextos senzills, amb ajuda del docent, prejudicis i estereotips lingüístics freqüents, i reconèixer la pluralitat lingüística del seu entorn com una font de riquesa cultural.	2CLL1.4Reconèixer, de manera acompanyada i en contextos pròxims, alguns prejudicis i estereotips lingüístics i culturals molt freqüents.
OGE: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.	CC: CCL, CP, CD, CPSAA, CC, CCEC	1.5. Reflexionar i buscar exemples, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament de la llengua, a partir de l'observació, la comparació i la manipulació de paraules, oracions i textos, de diferents llengües.	1.5. Amb l'ajuda del docent, reflexionar sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació i la comparació de paraules i oracions de diferents llengües pròximes a l'alumnat.	2CLL1.5Identificar, amb l'ajuda del docent, aspectes bàsics del funcionament de la llengua, a partir de l'observació de paraules de diferents llengües de l'entorn de l'alumnat.
CE 2. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de l'escolta activa, l'aplicació d'estratègies de comprensió oral i la reflexió sobre el contingut i la forma.		2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera guiada, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	2.1. Escoltar de manera activa i interpretar, amb l'ajuda del docent, textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	2CLL2.1Utilitzar estratègies per a l'escolta de manera activa, amb l'ajuda del docent, de textos orals senzills dels àmbits personal, social i educatiu
		2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns elements formals elementals, i donar una opinió raonada sobre el que ha escoltat.	2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.	2CLL2.2Interpretar el sentit global i les idees principals de textos orals senzills sobre situacions pròximes a l'alumnat, reconèixer la informació explícita, i progressar, de manera guiada, en la identificació del contingut i dels elements no verbals elementals.
		2.3. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar	2.3. Escoltar de manera activa i interpretar, amb	2CLL2.3Utilitzar estratègies per a l'escolta de manera activa, amb l'ajuda del docent, textos

ANNEX 1

		diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, de manera guiada, dels àmbits personal, social i educatiu.	l'ajuda del docent, textos multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.	multimodals senzills en mitjans digitals, dels àmbits personal, social i educatiu.
OGE: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17	CC: CCL ,CP, STEM1, CD, CPSAA, CC	2.4. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos multimodals senzills de coneixements diversos, extraure informació explícita i implícita en el text, fer deduccions, valorar el contingut i els elements no verbals elementals i, de manera guiada, alguns aspectes formals elementals, i donar una opinió raonada.	2.4. Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre coneixements pròxims a l'alumnat, reconèixer la informació explícita i algunes informacions implícites senzilles, i progressar, de manera guiada, en la valoració crítica del contingut i dels elements no verbals elementals.	2CLL 2.4. Interpretar el sentit global i les idees principals de textos multimodals senzills sobre situacions pròximes a l'alumnat, reconèixer la informació explícita, i progressar, de manera guiada, en la identificació del contingut i dels elements no verbals elementals
CE 3. Comprendre, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social i educatiu, a través de la lectura de textos, l'aplicació d'estratègies de comprensió lectora i la reflexió sobre el contingut i la forma.		3.1. Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, interpretar i valorar, de manera guiada, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	3.1. Llegir amb bona fluïdesa, de manera silenciosa i en veu alta, interpretar, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.	2CLL3.1Llegir, de manera silenciosa i en veu alta, i comprendre, amb ajuda del docent, textos escrits i multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu.
		3.2. Aplicar, de manera guiada, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals argumentades de diferents textos sobre coneixements diversos.	3.2. Aplicar, de manera guiada, diferents estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, inferir significats no explícits i fer algunes valoracions personals de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.	2CLL3.2Aplicar, de manera guiada, algunes estratègies bàsiques per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries de textos escrits sobre coneixements pròxims a l'alumnat.
		3.3. Identificar el tipus i l'estructura dels textos i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, avaluar-ne la qualitat, la fiabilitat, la idoneïtat en funció de l'objectiu de la lectura, així com algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.	3.3. Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i valorar, de manera guiada, el contingut i els aspectes formals i no verbals elementals dels textos escrits i multimodals, i iniciar-se en l'avaluació de la seua fiabilitat.	2CLL3.3Identificar el tipus de text i l'estructura principal dels textos, i comprendre de manera guiada, el contingut i els aspectes formals elementals dels textos escrits i multimodals
		3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent de dues o més fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar-ne la	3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació senzilla procedent d'una o dues fonts, dels àmbits personal, social i educatiu, i	2CLL3.4Localitzar i seleccionar informació senzilla procedent d'una font, dels àmbits personal, social i educatiu, i avaluar la seua utilitat en funció dels objectius de lectura en

ANNEX 1

		utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera guiada.	avaluar-ne la utilitat en funció dels objectius de lectura en diferents textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb l'ajuda del docent.	textos multimodals senzills en mitjans digitals, amb la guia del docent.
OGE: 1.2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 15. 17	CC: CCL, CP, STEM, CD, CPSAA	3.5. Aplicar, de manera guiada, tot tipus d'estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.	3.5. Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, la selecció i la gestió de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable i reconèixer que pot no ser fiable, iniciar-se en el contrast de la informació i utilitzar-la citant les referències bibliogràfiques.	2CLL 3.5Aplicar, amb ajuda del docent, diferents estratègies per a la cerca, selecció de la informació en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, i iniciar-se en el contrast de la informació.
CE 4. Produir, de manera guiada, missatges orals senzills amb coherència, cohesió i adequació a través de situacions de comunicació dels àmbits familiar, social i educatiu.		4.1. Produir, de manera guiada, discursos orals estructurats, sobre coneixements diversos, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant connectors bàsics.	4.1. Produir, amb ajuda del docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements pròxims a l'alumne, de tipologia diversa i ajustats a situacions comunicatives habituals.	2CLL4.1Produir, guiat pel docent, discursos orals senzills, amb sentit, sobre coneixements d'ús quotidià de l'alumne, ajustats a situacions comunicatives habituals
		4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació clara, i amb un ritme i entonació adequats, i incorporar recursos no verbals bàsics que reforcen el discurs i fent ús de suports audiovisuals.	4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació clara, un volum adequat i una postura corporal correcta, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.	2CLL4.2Produir discursos orals amb una pronunciació clara i un volum adequat, i iniciar-se en l'ús de suports audiovisuals.
		4.3. Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari adequat, sense expressions col·loquials, i amb varietat d'estructures morfosintàctiques, amb una reflexió progressiva en l'ús de la llengua.	4.3. Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge no discriminatori, adaptat a la situació de comunicació i a l'interlocutor, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles.	2CLL4.3Realitzar produccions orals utilitzant un llenguatge respectuós, adaptat a la situació de comunicació, amb un vocabulari bàsic i unes estructures morfosintàctiques senzilles.
OGE: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 14. 15. 17	CC: CCL, CP, STEM, CD, CPSAA	4.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació en dues o més fonts, analògiques i digitals, de manera guiada, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i citant-ne les fonts.	4.4. Localitzar i seleccionar informació en una o dues fonts, de manera acompanyada, i compartir oralment els resultats citant-ne les fonts.	2CLL4.4Localitzar informació en una font, de manera guiada, i compartir oralment els resultats.

ANNEX 1

CE 5. Produir, de manera guiada, textos escrits i multimodals adequats i coherents amb un vocabulari apropiat, utilitzant estratègies bàsiques de planificació, textualització, revisió i edició.		5.1. Produir, a partir d'exemples i de manera guiada, textos escrits i multimodals de gèneres discursius dels àmbits personal, social i educatiu adequats i coherents, amb vocabulari no discriminatori apropiat i estratègies bàsiques de cohesió.	5.1. Produir, a partir d'exemples bàsics i amb ajuda del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura coherent i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent.	2CLL5.1Produir, a partir d'exemples bàsics i amb la guia del professorat, textos escrits i multimodals senzills que responguen a les característiques plantejades, amb una estructura i utilitzant vocabulari no discriminatori bàsic d'ús freqüent
		5.2. Utilitzar, de manera acompanyada puntualment i amb reflexió progressiva, els coneixements lingüístics i discursius bàsics necessaris en la situació d'aprenentatge i la terminologia elemental corresponent.	5.2. Utilitzar, amb suport i ajuda del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.	2CLL5.2Utilitzar, amb la guia del professorat, els coneixements elementals d'ortografia i gramàtica necessaris en la situació d'aprenentatge.
		5.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera guiada, mitjançant instruments i estratègies bàsiques, com a part explícita del procés d'escriptura.	5.3. Planificar i revisar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.	2CLL5.3Planificar, de manera dialogada i acompanyada pel professorat, mitjançant instruments i estratègies elementals, com a part explícita del procés d'escriptura.
OGE: 1.2. 3. 4. 5. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17	CC: CCL,STEM, CD,CPSAA, CC	5.4. Localitzar, seleccionar, gestionar i integrar en el text, de manera puntualment acompanyada, la informació de dues o més fonts i incloure les seues referències en compartir-la.	5.4. Localitzar, seleccionar i gestionar, de manera acompanyada, la informació d'una o dues fonts i incloure les seues referències en compartir-la.	2CLL5.4Localitzar i seleccionar, de manera guiada, la informació d'una fonts i incloure les seues referències en compartir-la.
CE 6. Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, a través de textos senzills dels àmbits personal, social i educatiu, utilitzant un llenguatge respectuós i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.		6.1. Interactuar oralment, de manera pautada, sobre coneixements que s'ajusten a la situació comunicativa, a través de diferents suports, utilitzant un vocabulari apropiat i ètic i recursos com la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, l'entonació, el ritme pausat, o el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta activa per a la construcció d'un discurs comú.	6.1. Interactuar oralment, amb l'acompanyament del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori, un ritme pausat i el llenguatge no verbal, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema i respectar les convencions establides.	2CLL6.1Interactuar oralment, amb la guia del docent, en situacions comunicatives habituals, utilitzant un vocabulari bàsic i no discriminatori i un ritme pausat, emprant estratègies d'escolta amb la finalitat de mantindre el tema.
		6.2. Utilitzar, amb l'ajuda de pautes, estratègies bàsiques per a la deliberació argumentada, el consens i la gestió dialogada de conflictes.	6.2. Utilitzar, de manera acompanyada, estratègies bàsiques per a la comunicació assertiva per a progressar en la gestió dialogada de conflictes.	2CLL6.2Utilitzar, de manera guiada, estratègies bàsiques per a dialogue per a progressar en la gestió de conflictes.
		6.3. Identificar i rebutjar, de manera progressivament autònoma, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.	6.3. Identificar i rebutjar, de manera acompanyada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.	2CLL6.3Identificar i rebutjar, de manera guiada, els usos lingüístics discriminatoris a través de la reflexió conjunta.

ANNEX 1

		6.4. Interactuar en textos escrits, de manera asíncrona i síncrona amb ajuda, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges adequats amb un vocabulari apropiat i ètic.	6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent i no discriminatori.	2CLL6.4Interactuar en textos escrits i multimodals, de manera guiada, mostrant respecte, utilitzant estratègies per a expressar missatges senzills estructurats amb un vocabulari bàsic d'ús freqüent
OGE: 1.2. 3. 4. 5. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17	CC: CCL, CD, CPSAA, CC, CE	6.5. Interactuar en textos multimodals, de manera asíncrona i guiada, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors.		
CE 7. Mediar entre interlocutors utilitzant estratègies d'adaptació i de simplificació del llenguatge per a processar i transmetre informació bàsica i senzilla, en situacions comunicatives predictibles dels àmbits personal, social i educatiu.		7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, en situacions habituals dels àmbits personal, social i educatiu.	7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents sobre assumptes quotidians.	2CLL7.1Mostrar interès en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents de l'entorn més pròxim a l'alumne
		7.2. Comprendre un missatge breu i senzill, i comunicar-ne la informació o explicar-ne els conceptes, de manera oral o escrita entre llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2); tot això en textos sobre assumptes diversos que incloguen vocabulari freqüent.	7.2. Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica o explicar conceptes en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.	2CLL7.2Interpretar un missatge breu i senzill en L2 (valencià o castellà) i transmetre la informació bàsica en la seua L1 (valencià o castellà o una altra llengua), oralment, de manera guiada, per a facilitar la comprensió entre interlocutors sobre assumptes quotidians en el seu entorn més pròxim.
		7.3. Seleccionar i utilitzar, de manera guiada, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals i escrites d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1, L1-L2), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.	7.3. Identificar i utilitzar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L1, L2-L1), com ara l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge.	2CLL7.3Identificar, de manera acompanyada i molt bàsica, estratègies que faciliten la comprensió i l'expressió orals d'informació en diferents llengües del seu repertori (L1-L2), com per exemple l'ús del llenguatge no verbal, o simplificar o adaptar el missatge
OGE: 1. 2. 3. 4. 5. 10. 11. 12. 14. 15. 17	CC: CCL, CD, CPSAA, CCEC			

ANNEX 1

CE 8. Llegir de manera autònoma obres i textos de caràcter divers, seleccionats atenent els seus gustos i interessos i compartir les experiències de lectura.		8.1. Llegir de manera autònoma obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu ser conscient dels seus gustos i seleccionar les lectures amb criteri propi i amb autonomia progressiva.	8.1. Llegir de manera autònoma o guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seua identitat lectora.	2CLL8.1 Llegir de manera guiada obres diverses adequades a la seua edat i textos escrits i multimodals dels àmbits personal, social i educatiu; seleccionar amb autonomia creixent els que millor s'ajusten als seus gustos i interessos i iniciar-se, així, en la construcció de la seua identitat lectora.
OGE: 3. 4. 5. 10. 11. 14.	CC: CCL, CCEC	8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en els àmbits educatiu i social.	8.2. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu.	2CLL8.2 Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en diàlegs sobre la lectura en el context de la seua aula.
CE 9. Llegir i produir textos amb intenció literària, senzills, amb llenguatge pròxim a l'alumne, contextualitzats en la cultura i la tradició, com a font de plaer i de coneixement.		9.1. Llegir i escoltar fragments literaris senzills i obres completes, pròxims als interessos de l'alumne, i de manera guiada.	9.1. Llegir i escoltar textos literaris senzills, propis de la tradició literària, adequats a l'edat i amb ajuda del docent.	2CLL9.1 Llegir i escoltar textos literaris senzills, adequats a l'edat i amb ajuda del docent.
		9.2. Interpretar i relacionar textos literaris senzills de la literatura popular i d'autoria coneguda, en el marc de la tradició literària i del context sociocultural pròxim.	9.2. Interpretar textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim.	2CLL9.2 Comprendre textos senzills de la tradició popular oral, literària, dins d'un context sociocultural pròxim
		9.3. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics bàsics dels gèneres, de manera guiada.	9.3. Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb ajuda del docent.	2CLL9.3 Expressar l'opinió sobre textos de tradició literària, amb paraules pròpies de l'alumne i amb la guia del docent.
		9.4. Crear versions de textos literaris senzills (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.	9.4. Crear versions de textos literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individualment i col·lectiva.	2CLL9.4 Crear versions de fragments literaris senzills i breus (contes, poemes, cançons, dramatitzacions), individual i col·lectivament.

ANNEX 1

OGE: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 12. 14. 15. 17	CC: CCL, CP, STEM, CPSAA	9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i de manera guiada.	9.5. Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.	2CLL9.5Participar en manifestacions literàries, recitals, representacions teatrals, partint de models i amb ajuda del docent.
---	---------------------------------------	---	---	---